

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

محتوای آموزشی دوره توجیهی

مربیان تشکیلات

سازمان دانش آموزی جمهوری اسلامی ایران

بخش اول:

معرفی

سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

فهرست:

- ◀ تاریخچه سازمان ، اهداف ، وظایف ، ارکان ، ترکیب اعضای هیئت امناء ، ریاست ، زیر مجموعه های تحت پوشش ، تاریخچه شکل پیشتازان ، اهداف شکل پیشتازان
- ◀ هویت ، آرم ، شعار ، منش ها ، روش ، قول ، پیمان ، میثاق
- ◀ لباس فرم تشکیلاتی
- ◀ آداب تشکیلاتی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

تاریخچه سازمان ، اهداف ، وظایف ، ارکان ،
ترکیب اعضای هیئت امناء، ریاست ، زیر مجموعه های تحت پوشش ،
تاریخچه تشکل پیشتازان ، اهداف تشکل پیشتازان

تاریخچه سازمان دانش آموزی:

سازمان دانش آموزی جمهوری اسلامی ایران به منظور اعتلای شخصیت دینی ، اخلاقی ، عقلانی ، عاطفی ، علمی و اجتماعی دانش آموزان و ایجاد زمینه مشارکت همه جانبه آنها در زمینه های اعتقادی ، فرهنگی ، اجتماعی ، سیاسی ، ورزشی و هنری طی مصوبه مورخه ۱۳۷۸/۲/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تاسیس گردید و در تاریخ ۱۳۸۱/۵/۹ طی ماده واحده ای به فهرست قانون نهاد ها و موسسات عمومی غیر دولتی الحاق گردید و در پایان همان ماه به تایید شورای نگهبان نیز رسید.

اهداف کلی :

- ❖ زمینه سازی تعلیم و تربیت اسلامی دانش آموزان در ابعاد مختلف فردی و اجتماعی برای کسب فضایل اخلاقی و کمالات انسانی
براساس تعالیم عالیہ اسلام ناب محمدی (ص)
- ❖ زمینه سازی برای بسط مشارکت فعال دانش آموزان در عرصه های مختلف انقلاب و کشور
- ❖ برنامه ریزی برای استفاده مفید اوقات فراغت دانش آموزان و آماده سازی آنان برای پذیرش مسئولیت های فردی و اجتماعی
- ❖ ترویج الگوها و اسوه های انقلابی ، اسلامی و ملی در بین دانش آموزان
- ❖ تقویت روحیه تعاون ، نیکوکاری ، نوع دوستی و کمک به دیگران و ترغیب به رعایت نظم و انضباط اجتماعی و روحیه قانون گرای و احترام به قانون در جامعه
- ❖ مشارکت در ارتباطات بین المللی دانش آموزان به ویژه با دانش آموزان کشورهای اسلامی
- ❖ ایجاد علاقه و ایمان به فرهنگ خودی ، خود باوری و توجه به شعار نه شرقی نه غربی

وظایف سازمان دانش آموزی :

- ◻ جلب مشارکت تمامی مخاطبان اصلی و اعضای وابسته و مردمی برای تحقق اهداف سازمان
- ◻ اقدام لازم برای به عضویت در آوردن داوطلبانه دانش آموزان
- ◻ برنامه ریزی برای فعالیت های پرورشی اعضا در خارج از مدرسه
- ◻ پژوهش ، آموزش و مشاوره برای افزایش توانمندی های اعضا
- ◻ سازماندهی و هماهنگی برای جلب حمایت های ملی و محلی
- ◻ تامین منابع مورد نیاز سازمان از طریق جلب مشارکت های مردمی در کنار کمک های دولت
- ◻ اجرای روش های تربیتی مناسب برای رشد اعتقادی و اخلاقی اعضا
- ◻ استفاده مفید و مؤثر از فضاهای پرورشی موجود در کشور و توسعه و تجهیز فضاهای مناسب برای فعالیت سازمان
- ◻ برنامه ریزی برای شناسایی ، جذب و آموزش مربیان واجد صلاحیت و داوطلب به منظور آماده سازی آنان برای اداره گروه های سازمان یافته دانش آموزی
- ◻ برقراری ارتباط با مراکز فرهنگی ، علمی و نیز تشکلهای مشابه در داخل و خارج از کشور برای تبادل اطلاعات و تجربیات و همکاری های مشترک از طریق مراجع مسئول
- ◻ برگزاری گردهمایی ، همایش ، جشنواره ، اردو ، مسابقات فرهنگی و ورزشی ، کنگره ها و مجمع های گوناگون برای اعضا
- ◻ تشویق و ترغیب اعضا به فراگیری و استفاده از شیوه های تعاون در فعالیت های مختلف اقتصادی و اجتماعی در واحدهای آموزشی.

ارکان سازمان دانش آموزی:

- ◻ هیئت امنا
- ◻ شورای برنامه ریزی
- ◻ رئیس سازمان
- ◻ مجمع عمومی (کنگره)

ترکیب اعضای هیئت امناء:

- ◻ وزیر آموزش و پرورش (رئیس هیئت امناء)
- ◻ معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش (نایب رئیس هیئت امناء)
- ◻ معاون رئیس جمهور و سرپرست سازمان تربیت بدنی
- ◻ دبیر شورای عالی جوانان
- ◻ فرمانده نیروی مقاومت بسیج یا نماینده تام الاختیار او
- ◻ رئیس اتحادیه انجمن اسلامی دانش آموزان
- ◻ مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- ◻ چهار نفر از اعضای اصلی سازمان (دو پسر، دو دختر) به انتخاب مجمع نمایندگان اعضا
- ◻ دو نفر از میان همکاران افتخاری سازمان (یک نفر زن، یک نفر مرد) به انتخاب مجمع عمومی
- ◻ دو نفر از افراد مطلع و صاحب نظر در امور پرورشی نوجوانان و جوانان به انتخاب وزیر آموزش و پرورش
- ◻ دو نفر از معاونان آموزش و پرورش با انتخاب وزیر

ریاست سازمان دانش آموزی :

▣ براساس قانون احیاء معاونت پرورشی و فرهنگی در وزارت آموزش و پرورش سازمان دانش آموزی تحت نظر این معاونت فعالیت می نماید و ریاست این سازمان با معاون پرورشی و فرهنگی است.

▣ تبصره ۱: معاون پرورشی و فرهنگی برای تسریع در گردش کار سازمان دانش آموزی می تواند قائم مقام تعیین و منصوب نماید.

▣ تبصره ۲ : براساس استعلام سازمان دانش آموزی از اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی تجویز ریاست سازمان دانش آموزی به معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش توسط قانون گزار مجوزی برای ریاست سازمان دانش آموزی در سطح استان ها برای معاون پرورشی فرهنگی آموزش و پرورش استان ها نیست.

زیر مجموعه های تحت پوشش سازمان دانش آموزی:

- ◊ تشکل پیشتازان : اعضای دختر و پسر
- ◊ تشکل یاران مدرسه شامل : خبرنگار دانش آموز پیشتاز ، کتاب یار، مدیر یار، معلم یار، معاون یار، یاوران امداد، یاد آوران ، همیار مشاور، همیار انرژی دانش آموز آموزش دهنده ، یاران شهدا ، یاران نماز، شهردار مدرسه ، فن یار
- ◊ مجلس دانش آموزی: نهادی صنفی است که به منظور ترویج فرهنگ مشارکت جویی، تعاون و همکاری، مسئولیت پذیری و زمینه سازی برای مشارکت فکری و عملی دانش آموزان در عرصه های مختلف آموزش و پرورش شکل گرفته است.
- ◊ خبرگزاری دانش آموزی پانا: خبرگزاری کانون دانش آموزی (پانا) به منظور جذب و آموزش دانش آموزان مستعد در عرصه خبر و رسانه تأسیس شده است.
- ◊ مجامع اعضا : متشکل از دانش آموزان برگزیده عضو تشکل پیشتازان سازمان دانش آموزی است که به منظور مشارکت در تصمیم سازی و اجرای فعالیت های سازمان در بخش پسران و دختران تشکیل می شود.
- ◊ مجامع مربیان : متشکل از مربیان برگزیده عضو تشکل پیشتازان سازمان دانش آموزی است که به منظور مشارکت در تصمیم سازی و اجرای فعالیت های سازمان در بخش آقا و خانم تشکیل می شود.
- ◊ فعالیت های اردویی شامل :

الف) اردوهای عتبات و عمره دانش آموزی ب) بازدید ها و اردوهای بین المللی ج) اردوهای تشکیلاتی و مهارتی و معرفتی پیشتازان

◊ فرهنگی و اجتماعی شامل :

اردوهای مهارتی و تشکیلاتی ، همایش یاران انقلاب ، عمره دانش آموزی ، اعتکاف دانش آموزی ، گردشگری ، جشن های نیکوکاری و عاطفه ها ، جشن های سپاس معلم و سپاس مربی ، گرامیداشت روز ۱۳ آبان و دهه فجر ، برگزاری سراسری دعای عرفه، نوگلان حسینی (ساماندهی مداحان دانش آموز) ، مدیریت تعاونی های آموزشگاهی و..

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

تاریخچه تشکل پیشتازان:

◀ به دنبال انحلال سازمان پیش آهنگی ایران در سال ۱۳۶۴، تشکلی به نام پویندگان راه امام (ره) در سال ۱۳۷۲ زیر نظر معاونت پرورشی و فرهنگی شروع به فعالیت نمود که با تصویب قانون توسعه و تقویت بسیج دانش آموزی و همنامی تشکل پویندگان بسیج در مقطع راهنمایی، نام تشکل پویندگان آموزش و پرورش تغییر یافت و برای پسران تحت عنوان پیشتازان و برای دختران تحت عنوان فرزندگان تغییر نام داده و به فعالیت خود ادامه داد.

◀ این تشکل به منظور ادامه فعالیت خود به سازمان دانش آموزی جمهوری اسلامی ایران که در ۷۸/۲/۲۱ با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی ایران تشکیل گردید، منتقل شد.

◀ در مهرماه ۱۳۹۶ براساس مصوبه شورای برنامه ریزی سازمان دانش آموزی کشور تشکیلات سازمان دانش آموزی چه برای دانش آموزان دختر و چه دانش آموزان پسر تشکل پیشتازان نامیده شد.

◀ در حال حاضر نام تشکل در دوره ابتدایی با عنوان پیشتازان شایسته و در دوره متوسطه اول پیشتازان جوینده و دوره متوسطه دوم، پیشتازان بالنده شناخته می شوند.

اهداف تشکل پيشتازان :

- ◀ الگو قرار دادن سیره پیامبر اسلام (ص) و ائمه معصومین (ع) در زندگی
- ◀ افزایش مشارکت اعضا در فعالیتهای گروهی و تقویت روحیه تعاون و همکاری
- ◀ افزایش حس مسئولیت پذیری در اعضا
- ◀ شکوفایی و رشد استعداد اعضا و ایجاد خلاقیت و ابتکار
- ◀ کارآفرینی، خوداتکایی و تقویت اعتماد به نفس در اعضا
- ◀ جامعه پذیری و کسب مهارتهای اجتماعی
- ◀ آشنا نمودن اعضا با حقوق فردی و احترام به حقوق دیگران
- ◀ سیر و سیاحت در زمین و آگاهی از چگونگی آفرینش
- ◀ شناخت هویت ملی و دینی
- ◀ آشنایی با مسئله محیط زیست و کوشش در حفظ و نگهداری آن

بخش دوم:

دانش و ساختار تشکیلاتی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

هویت ، آرام ، شعار ، منش ها ، روش ، قول ، پیمان ، میثاق

هویت:

◀ هویت تشکل پیشتازان بر گرفته از رهنمودهای ارزنده رهبر معظم انقلاب است که فرمودند: هویت ما هویت ایرانی اسلامی است. بر اساس این رهنمود ارزش‌های حاکم بر اعمال و رفتار اعضای تشکل پیشتازان همان ارزش‌های اسلام عزیز و افتخارات میهن اسلامی ایران است.

◀ منظور از هویت تشکیلاتی یعنی دانستن مفاهیم، اصول تشکیلاتی، ایمان داشتن و عمل نمودن به مفاد آن می‌باشد.

◀ تشکل پیشتازان، علاوه بر برخورداری از اصول و مبانی مشترک با سایر تشکل‌ها، دارای ویژگی خاص هویتی بوده که رعایت آن موجب ایجاد نظم، انسجام، اتحاد و وحدت رویه بین اعضاء می‌شود که این ویژگی‌ها شامل موارد زیر می‌باشد:

آرم تشکل پیشتازان ، سلام و احترام ، علامت ، نحوه دست دادن تشکیلاتی ، منش ، روش ، شعار، قول و پیمان و میثاق سازمانی ، سرود ملی ، سوگند پرچم ، سرود پیشتازان ، لباس فرم ، کارت شناسایی ، تشویق تشکیلاتی

آرم

آرم تشکّل پيشتازان

از دو قسمت تشکيل شده است:
۱- نماد گل (آرم سازمان) ۲- موج

اجزای آرم تشکّل پيشتازان

۱) منشاء:

نشانه‌ی پیروی از اصول و مبانی پایدار و ثابت الهی می‌باشد.

۲) گلبرگ‌ها:

گلبرگ‌های دو سمت راست و چپ آرم نشانه‌ی حمایت از رشد و شکوفایی و رسیدن به کمال می‌باشد

۳) قلم:

قلم در میان گلبرگ‌ها یادآور دانش آموزی بودن و وظایف و مأموریت‌های سازمان دانش آموزی و تشکّل پيشتازان می‌باشد.

۴) دوازده بخشی بودن آرم:

نشانه‌ای از دوازده منش اصلی تشکّل پيشتازان است.

۵) رنگ سبز آرم:

نشانه اعتقاد اعضا تشکّل پيشتازان به اسلام و رشد، پویایی و آرامش است.

۶) موج:

نشانه‌ی حرکت و تلاش و کوشش می‌باشد و بافت آن نشان دهنده

طناب که یکی از وسایل مهارت‌های تشکّل پيشتازان است، می‌باشد

آرم سازمان دانش آموزی

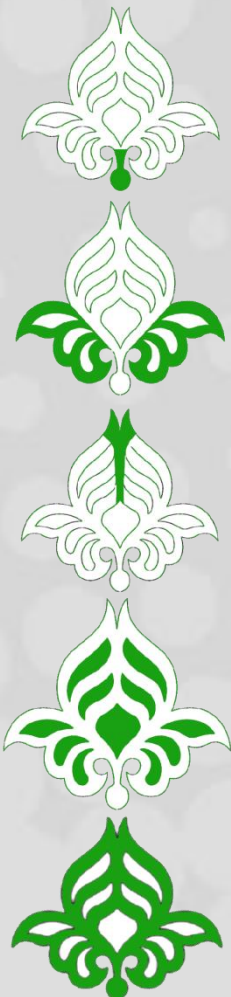
گلی است دارای ساختار تزئینی و هنر ایرانی، که برگرفته از کاشی کاری‌های بناهای مذهبی و تاریخی ایران است و دارای نشانه‌ای از طراوت، جوانی، رویش، زیبایی دوستی و کمال است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

شعار تشکل پيشتازان همفکری، همدلی، همکاری

منش های تشکیلاتی:

۱- ادب و خوش خلقی:

◀ یک پیشتاز نمونه به همه احترام می گذارد و در همه حال ادب را رعایت می کند و با روش پسندیده با دیگران همنشینی می کند و او در گفتار و کردار بسیار مؤدب و موقر است.

◀ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا.

و بندگان خاص خدای رحمان آنان هستند که بر روی زمین به تواضع و فروتنی راه روند و هرگاه مردم جاهل به آنها خطاب (و عتابی) کنند با سلامت نفس (و زبان خوش) جواب دهند. (فرقان/۶۳)

◀ پیامبر اکرم (ص):

در روز قیامت، در ترازوی کارهای مومن بهتر از حسن خلق نگذارند.

اصول کافی جلد ۴، ص ۳۰۳

۲- راستی و درستى:

◀ يك پيشتاز نمونه در راستگويي و درست كرداري بايد الگو باشد گفتارش راست و كردار و اعمالش درست باشد.

◀ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ

امروز روزي است كه راستي راست گويان به آنان نفع و سود مي رساند.

(مائده / ۱۱۹)

◀ حضرت علي (ع):

الصدقُ اقوى دَعَائِمِ الْاِيْمَانِ

راستي قويترين ركن ايمان است. شرح غررالحكم، ج ۲، ص ۶

۳- یاری و مهربانی:

◀ یک پیشتاز نمونه خود را یار و مددکار دیگران می داند و به اطرافیان خود حتی افرادی که نمی شناسد، بدون چشم داشت یاری می رساند.

◀ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

در نیکو کاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید و در گناه و تعدی دستیار هم نشوید و از خدا پروا کنید. (مائده/۲)

◀ امام علی (ع) :

طوبى لِمَنْ أَحْسَنَ إِلَى الْعِبَادِ وَ تَزَوَّدَ لِلْمَعَادِ

خوشا به حال آن که به بندگان خدا نیکی کند و برای آخرت خود زاد و توشه برگیرد.

غررالحکم جلد ۴ صفحه ۲۴۷ حدیث ۵۹۷۷

۴- دوستی با طبیعت:

◀ یک پیشتاز نمونه همیشه دوستدار طبیعت بوده و در حفظ و پاکیزگی محیط اطراف خود، پارک‌ها، جنگل‌ها و... کوشش می‌نماید.

◀ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا...

یعنی خداوند شما را در زمین خلق کرد و شما را به عمارت و آباد کردن زمین گماشت. (هود / ۶۱)

◀ پیامبر اکرم (ص):

مَنْ سَقَى طَلْعَةً أَوْ سِدْرَةً فَكَأَنَّمَا سَقَى مُؤْمِنًا مِنَ الْمَاءِ

کسی که درخت بیابانی و درخت مورد استفاده انسان را آب دهد همانند کسی است که انسان مؤمنی را سیراب کرده است.

وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۲۵، ح ۴

۵- دیانت و معنویت:

◀ یک پیشتاز نمونه اهل پاکی و دینداری است و برنامه زندگی خود را بر اساس خدا محوری بنا کرده و به دستورات دینی عمل می کند.

◀ **فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ**
آنها که ایمان به پیامبر آوردند و او را گرامی داشتند و یاری کردند و از نوری که بر او نازل شده است پیروی کردند آنها رستگارانند» (اعراف / ۱۵۷)

◀ حضرت علی (ع):

إِذَا اسْتَخْلَصَ اللَّهُ عَبْدًا أَلْهَمَهُ الدِّيَانَةَ .

هرگاه خداوند بنده ای را برگزیند، دینداری را در دل او اندازد .

غررالحکم جلد ۳ صفحه ۳۴۵ حدیث ۴۶۸۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

۶- نظم پذیری و قانونمداری :

◀ یک پیشتاز نمونه نظم و انضباط را سرلوحه تمام کارهای خود قرار داده و همیشه به قانون احترام گذاشته و به اجرای آن اهتمام می ورزد.

◀ **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ**
مؤمنان کسانی هستند که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند و چون با پیامبر در کاری همگانی باشند، تا از او رخصت نطلبیده اند نباید بروند. (نور/۶۲)

◀ حضرت علی (ع):

أَوْصِيكُمْ بِوَالِدَيْكُمْ وَأَهْلِيكُمْ وَأَنْ تَتَّقُوا اللَّهَ وَتَحِبُّوا لِقَوْمِ اللَّهِ
شما را (ای حسن و حسین) و همه خانواده و فرزندانم و هر کس را که نوشته من به او می رسد، به تقوای الهی و نظم در کارهایتان سفارش می کنم.
نهج البلاغه، فیض، نامه ۴۷، ص ۹۷۷

۷- میهن دوستی:

یک پیشتاز نمونه میهن اسلامی خود را دوست دارد و به آن عشق می ورزد و در جهت حفظ آبادانی و سربلندی آن تلاش می کند.

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ لَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ تُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ أَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَ ظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

خدا شما را از نیکی کردن و رعایت عدالت نسبت به کسانی که در امر دین با شما پیکار نکردند و از خانه و دیارتان بیرون نراندند، نهی نمی کند؛ چرا که خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد. تنها شما را از دوستی کسانی نهی می کند که در امر دین، با شما پیکار کردند و شما را از خانه هایتان بیرون راندند، یا به بیرون راندن شما کمک کردند، (نهیستان می کند) از این که با آنها دوستی کنید. و هر کس آنها را دوست دارد، ظالم و ستمگر است. (ممتحنه / ۸ و ۹)

حضرت علی (ع):

عَمَرَتِ الْبُلْدَانُ بِحُبِّ الْأَوْطَانِ

کشورها با میهن دوستی آباد شده اند. میزان الحکمه ج ۱۴ ص ۶۸۷۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

۱- تلاش و صرفه جویی:

◀ یک پشیمان نمونه صرفه جویی و درست مصرف کردن را در همه امورات زندگی رعایت می کند.

◀ كَلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

از میوه آن، به هنگامی که به ثمر می نشیند، بخورید! و حق آن را به هنگام درو، پردازید! و اسراف نکنید، که خداوند مسرفان را دوست ندارد! (انعام/۱۴۱)

◀ حضرت علی (ع):

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بَعْدَ خَيْرٍ أَلْهَمَهُ الْاِقْتِصَادَ وَحُسْنَ التَّدْبِيرِ، وَجَنَّبَهُ سُوءَ التَّدْبِيرِ وَالْاِسْرَافِ.

هر گاه خداوند خیر بنده ای را بخواهد، به او صرفه جویی و حسن تدبیر عطا کند و از بی تدبیری و اسراف دورش سازد.

مستدرک الرسائل ج ۱۵ ص ۲۶۶

۹- شجاعت و دلیری :

◀ یک پیشتاز نمونه یاد می گیرد در برابر دشواری ها و مشکلات شجاعانه ایستاده و مقاومت کند.

◀ **إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ**

البته خدا آن مؤمنان را که در صف جهاد مانند سد آهنین همدست و پایدارند، بسیار دوست می دارد. (الصّف/۴)

◀ حضرت علی(ع):

لا تشركن في رايك جباناً يضعفك عن الامر و يعظم عليك ما ليس بعظيم .

هرگز با انسان ترسو مشورت نکن چرا که تو را از کارهای مهم بازمی دارد، و موضوعات بزرگ را در نظر تو کوچک جلوه می دهد!

غررالحکم، حدیث ۱۰۳۴۹.

۱۰- عدل و انصاف:

◀ یک پیشتاز نمونه همیشه خود را در محضر خدا می‌بیند و در مورد همه کس عدالت را رعایت نموده در رفتار و گفتارش منصفانه عمل می‌کند.

◀ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ
و آسمان را برافراشت و ترازو را گذاشت تا مبادا از وزن را به انصاف برپا دارید اندازه در گذرید و در سنجش
مکاهید. (الرحمن/ ۹-۷)

◀ حضرت علی (ع):

أَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ وَأَهْلِكَ وَخَاصَّتِكَ وَمَنْ لَكَ فِيهِ هَوَىٌّ وَأَعْدِلْ فِي الْعَدُوِّ وَالصَّدِيقِ؛
خودت و خانواده‌ات و نزدیکانت و کسانی که به آنان علاقه داری، با مردم منصفانه رفتار کنی و با دوست و دشمن
به عدالت رفتار کن.

غررالحکم، ج ۲، ص ۲۱۰، ح ۲۴۰۳

۱۱ - مسئولیت پذیری و مشارکت جویی:

◀ یک پیشتاز نمونه ضمن مشارکت در کارها نسبت به وظیفه ای که به عهده گرفته احساس مسئولیت می کند.

◀ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

و مومنین کسانی هستند که امانت ها و عهدها یی را که می بندند، مراعات می کنند. (سوره مومنین / ۸).

◀ حضرت علی (ع):

«اتَّقُوا اللَّهَ فِي عِبَادِهِ وَبِلَادِهِ فَإِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ».

از خدا بترسید در حق بندگانش و شهرهایش، زیرا شما مسئولید حتی در برابر سرزمینها و چارپایان.

(خطبه ۱۶۷)

۱۲- تدبیر و تفکر:

یک پیشتاز نمونه تفکر و اندیشیدن در امورات زندگی را لازم می داند و با برنامه ریزی و تدبیر و تفکر عمل می کند.

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

(ما هر رسولی را) با معجزات و کتب و آیات وحی فرستادیم و بر تو این ذکر (یعنی قرآن) را نازل کردیم تا برای مردم آنچه را که به آنان فرستاده شده بیان کنی و برای آنکه عقل و فکرت کار بندند. (نحل/۴۴)

حضرت علی (ع):

بالا تر از هر عبادتی به کار انداختن نیروی تفکر و تعقل است.

غررالحکم صفحه ۳۱۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

روش های پیشتازان

روش پیشتازان شایسته (دوره ابتدایی)

- تلاش کن برای انجام کارهای خوب و مفید
- تلاش کن برای یاد گرفتن مطالب جدید و ارزشمند
- تلاش کن برای موفقیت روز افزون گروه
- تلاش کن برای جلب رضایت پدر و مادر

روش پیشتازان جوینده (دوره متوسطه اول)

- آماده باش برای انجام حداقل یک کار نیک در روز
- آماده باش برای یاد گرفتن مطالب جدید و ارزشمند
- آماده باش برای موفقیت بیشتر و روز افزون گروه
- آماده باش برای کمک به هموعان و مردم نیازمند

روش پیشتازان بالنده (دوره متوسطه دوم)

خدمت کن با انجام کار مفید برای دیگران بدون چشمداشت به دریافت مزد و پاسخی تشکرآمیز

قول پشتازان « شایسته »

بسم الله الرحمن الرحيم

- من ، که یک پشتاز ابتدایی هستم ، قول می دهم که:
- به اندازه ی توانائیم ، دستورات الهی را انجام دهم.
 - صادقانه رفتار نموده ، و از رهبرم اطاعت نمایم.
 - پیرو قوانین گروه خود باشم.

(صلوات تشکیلاتی)

پیمان پیشتازان «جوینده»

بسم الله الرحمن الرحيم

من ، که یک پیشتاز شایسته هستم ، در پیشگاه الهی ، پیمان می بندم که:

- وظیفه ام را نسبت به دستورات الهی ، انجام دهم.
- مقررات و اصول ، تشکیلات دانش آموزی را ، که برگرفته از ، نظام مقدس جمهوری اسلامی است، رعایت نمایم.
- همیشه، در حفظ و سرافرازی میهنم ، که خونبهای شهدای عزیز است، تحت امر ولایت فقیه، تلاش نمایم.

(صلوات تشکیلاتی)

میثاق پیشتازان «بالنده»

بسم الله الرحمن الرحيم

من، که یک پیشتاز جوینده هستم، در پیشگاه الهی، میثاق می بندم که:

- وظیفه ام را نسبت به دستورات الهی، انجام دهم.
- مقررات و اصول، تشکیلات دانش آموزی را، که برگرفته از، نظام مقدس جمهوری اسلامی است تحت امر ولایت فقیه، رعایت نمایم.
- همیشه، با همفکری، همدلی و همکاری، در جهت حفظ و آبادانی، میهن سرافرازم، تلاش نمایم. تن خود را توانا، خرد خود را بیدار، و روان خود را پاک نگهدارم.

(صلوات تشکیلاتی)

نکته: ادای میثاق همراه با علامت تشکیلاتی می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

میثاق مربیان پیشتاز

بسم الله الرحمن الرحيم

من، که یک مربی پیشتاز هستم، در پیشگاه الهی، میثاق می بندم که:

● وظایفم را نسبت به دستورات الهی، مقررات و اصول تشکّل سازمان دانش آموزی، که برگرفته از نظام مقدس جمهوری اسلامی است، تحت امر ولایت فقیه، انجام دهم.

● متعهد به هدایت، رهبری و آموزش اعضای گروه بوده و نسبت به تربیت آنان اهتمام روز افزون داشته باشم.

● همیشه، با همفکری، همدلی و همکاری، همراه با اعضای گروه در جهت حفظ و آبادانی میهن سرافرازم، تلاش نمایم.

(صلوات تشکیلاتی)

نکته: ادای قول، پیمان و میثاق همراه با علامت تشکیلاتی می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

لباس فرم تشکیلاتی

آشنایی با لباس فرم اعضا و مربیان تشکل پیشتازان

هر شغل، نهضت، مکتب یا ارگانی، لباس خاص خود را دارد. مثلاً آتش نشان‌ها، مأمورین انتظامی،

اورژانس، امدادگران هلال احمر، نیروهای ارتش جمهوری اسلامی ایران و ...

این لباس انگیزه خدمت و آمادگی اعضا را برای کمک به دیگران، نشان می‌دهد. یکپارچگی و

متحدالشکل بودن لباس، نشان دهنده برادری، برابری و هویت ظاهری اعضا و مربیان است.

همچنین لباس پیشتازان سازمان دانش‌آموزی نشان دهنده اخلاق ستوده، شعار، روش، سوگند و

منش اوست و این لباس، تنها مخصوص اعضا و مربیان تشکل پیشتازان بوده و شخص دیگری حق

استفاده از این لباس را ندارد زیرا این لباس نشانه پایبندی آن شخص به اصول و روش و منش‌های

انسانی می‌باشد.

لباس جزئی از هویت ماست پس ما باید برای آن ارزش و حرمت قائل باشیم و در حفظ و

نگهداری آن کوشا باشیم و همچنین، از آن در جای مناسب خود استفاده کنیم.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

لباس فرم اعضاء پيشتاز دختر

دوره متوسطه دوم	دوره متوسطه اول	دوره دوم ابتدایی	دوره اول ابتدایی	اجزاء
سفید به همراه آرم تشکل	سفید به همراه آرم تشکل	سفید به همراه آرم تشکل	سفید به همراه آرم تشکل	آفتابگیر
لیمویی	نارنجی	قرمز	قرمز	دستمال گردن
خاکی	خاکی	آبی کاربنی	آبی کاربنی	مانتو
خاکی	خاکی	آبی کاربنی	آبی کاربنی	شلوار
راحتی مشکی	راحتی مشکی	راحتی مشکی	راحتی مشکی	کفش
سبز سدری	سبز سدری	سفید	سفید	مقنعه
زیتونی	زیتونی	زرد رنگ	زرد رنگ	حمایل

لباس فرم اعضاء پيشتاز پسر

اجزاء	دوره اول ابتدایی	دوره دوم ابتدایی	دوره متوسطه اول	دوره متوسطه دوم
کلاه	آبی کاربنی با آرم لبه دوزی قرمز	آبی کاربنی با آرم لبه دوزی قرمز	سبز سدری با آرم لبه دوزی خاکی	سبز سدری با آرم لبه دوزی خاکی
دستمال گردن	قرمز	قرمز	نارنجی	لیمویی
پیراهن	آبی کاربنی	آبی کاربنی	خاکی	خاکی
شلوار	آبی کاربنی	آبی کاربنی	سبز سدری	سبز سدری
کفش	راحتی مشکی	راحتی مشکی	راحتی مشکی	راحتی مشکی
کمر بند	برزنتی مشکی با سگک طلایی	برزنتی مشکی با سگک طلایی	برزنتی مشکی با سگک طلایی	برزنتی مشکی با سگک طلایی
حمایل	زرد رنگ	زرد رنگ	زیتونی	زیتونی
کاور	خاکی	خاکی	خاکی	خاکی

لباس فرم مربیان و مدرسین

پیش‌تازان خانم	اجزاء	پیش‌تازان آقا	اجزاء
سفید	آفتاب گیر	سبز سدری	کلاه
بادمجان	دستمال گردن	بادمجان	دستمال گردن
خاکی	مانتو	خاکی	پیراهن
سبز سدری	شلوار	سبز سدری	شلوار
مشکی راحتی	کفش	مشکی راحتی	کفش
سبز سدری	مقنعه	برزنتی مشکی با سنگ طلایی	کمر بند

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

روش آماده کردن دستمال گردن تشکیلاتی

دستمال گردن یک دستمال سه گوش است و جزو اصلی ترین و مهم ترین ابزار پیشتازان محسوب می شود.

دستمال گردن یک وسیله تزئینی روی لباس نیست. دستمال گردن با کاربردهای زیادی شناخته شده است. در امداد و نجات، اردوها و در فوریت ها یکی از اصلی ترین ابزار زندگی یک پیشتاز است که از جهت اهمیت و ضرورت دسترسی سریع به آن، همیشه همراه اعضاء بوده و بر روی لباسش دیده می شود.

دستمال گردن تشکیلاتی به شکل مثلث متساوی الساقین است که معمولاً قاعده آن ۱۱۵ سانتی متر بوده و دو ضلع دیگر آن ۸۰ سانتی متر می باشد.

طریقه بستن دستمال گردن به این شکل است که دستمال را از ضلع قاعده مثلث (ضلع بزرگ) به مقدار ۶ یا ۸ سانتی متر مکرر تا می کنیم، تا متناسب با قد عضو شود به طوری که وقتی آن را دور گردن قرار دهند قسمتی مثلثی باقی مانده که صاف است پشت سر و روی یقه قرار گرفته و دو طرف تا شده آن از جلو بدن آویزان شود.

نکته:

دستمال گردن در مربیان و اعضاء پیشتاز دختر بر روی مقنعه قرار داده می شود.

دستمال گردن در مربیان و اعضاء پیشتاز پسر بر روی یقه قرار داده می شود.

حلقه دستمال گردن را که فلز یا قیطان یا رشته هایی از جنس سیم، پلاستیک و ... تهیه شده است طوری قرار می دهیم که پس از عبور دو سر آویزان دستمال گردن از داخل آن حلقه تا نزدیک گودی گردن قرار بگیرد.

روش پیچیدن دستمال گردن

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

آداب تشکیلاتی: علامت ، سلام ، دست دادن ، مراسم تحلیف

علامت سازمانی

◀ دست راست در حالتی که سه انگشت وسط آن به هم چسبیده و کف دست رو به جلو است و انگشت شست روی ناخن انگشت کوچک قرار گرفته به طوری که در پیشتازان پسر بازو با بدن زاویه ۹۰ درجه و در پیشتازان دختر ۴۵ درجه ایجاد کرده باشد.

◀ سه انگشت وسط نشانه سه جزء قول، پیمان و میثاق می باشد و انگشت شست روی ناخن انگشت کوچک نشانه حمایت بزرگترها از کوچکترها است.

موارد استفاده از علامت تشکیلاتی

◀ هنگام ادای قول، پیمان، میثاق و سوگند پرچم

◀ هنگام معرفی خود به سایر اعضای تشکیلات، در صورتی که لباس تشکیلاتی بر تن نداریم.

◀ کسب اجازه

◀ دعوت به سکوت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

سلام سازمانی

هنگامی که فرد لباس تشکیلاتی (حداقل دستمال گردن) بر تن داشته باشد دست راست خود را به حالت علامت سازمانی گرفته، با سرعت و نرم از مقابل بدن بالا آورده و کنار ابروی طرف راست قرار می‌دهد، به طوری که، نوک انگشتان در کنار ابروی راست، کف سه انگشت قدری متمایل به جلو و برای پیشتازان پسر باز و به حالت افقی و در خط شانه‌ها و با بدن زاویه ۹۰ درجه و برای پیشتازان دختر کمتر از ۹۰ درجه داشته باشد.

نکته: شرط اساسی سلام تشکیلاتی داشتن دستمال گردن می‌باشد، اگر سایر اجزای لباس فرم را داشته باشیم ولی دستمال گردن نداشته باشیم نمی‌توانیم سلام بدهیم.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

نکته: هنگام احترام با کلاه یا آفتابگیر انگشت وسط کنار لبه‌ی جلویی کلاه قرار می‌گیرد.

مواردی که می بایست سلام تشکیلاتی داد:

- ◀ برای ادای احترام به قرآن کریم هنگام عبور حاملان قران، توسط کلیه اعضا که ملبس به لباس تشکیلاتی هستند..
- ◀ برای ادای احترام به پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران
- ◀ برای ادای احترام به رهبر معظم انقلاب اسلامی.
- ◀ برای ادای احترام به رئیس جمهور .
- ◀ هنگام روبه رو و جدا شدن از مربی گروه، یاور مربی، سرتیم یا مسئولین سازمان دانش آموزی و آموزش و پرورش.
- ◀ برای سلام و احوالپرسی با سایر اعضاء تشکیلاتی.
- ◀ برای ادای احترام به شهدای انقلاب اسلامی ایران در گلزار شهدا به صورت دسته جمعی و به حالت خبردار و هنگام عبور از مقابل یادمان شهدا به صورت انفرادی.

دست دادن سازمانی

هرگاه دو نفر پیش‌تاز با هم روبه‌رو شوند مطابق تصویر دست یکدیگر را می‌گیرند و با محبت می‌فشارند.

نکته: افراد تشکیلاتی با افراد غیر تشکیلاتی به صورت معمولی دست می‌دهند.

مراسم تحلیف

● مراسمی است که در آن به عضو تشکل پشتانان، پس از گذراندن بخشی از تعلیمات تشکیلاتی مانند:

(منش، روش، شعار، علامت تشکیلاتی، آرم تشکیلات، سلام و احترام و نحوه دست تشکیلاتی، قول و پیمان و میثاق سازمانی، سرود ملی، سوگند پرچم، سرود پشتانان) دستمال گردن اهداء می شود.

● برای اهداء دستمال گردن به اعضاء در این مرحله از آموزش جشن با شکوهی را پیش‌بینی می‌نمائیم و فضای مناسب را از قبل می‌آراییم. این جشن با حضور اولیای اعضاء، مسئولان منطقه، مدیر و مربی آموزشگاه برگزار می‌شود، پس از مراسم حاملان قرآن و پرچم وقت آن می‌رسد که در جشن به یک یک اعضاء دستمال گردن اهداء شود.

این مراسم را می‌توان به چند روش اجرا کرد از جمله:

● در حالی که تمامی اعضاء دستمال گردن خود را آماده کرده و بر روی شانه راست خود طوری که آرم آن پشت شانه قرار بگیرد به حالت خبر دار در صف / ستون منظم ایستاده در این هنگام مربی متن قول / پیمان / میثاق سازمانی را قرائت می‌کند و اعضاء آن را ادا می‌نمایند و پس از آن بالاترین مقام مسئول که در مراسم تحلیف حضور دارد، دستمال گردن را در پشت گردن آنها قرارداده و حلقه آن را نصب می‌نماید. اعضایی که به دریافت این سمبل نائل شدند، مفتخر به خدمت به خلق در سایه راستی و درستی می‌شوند.

● دستمال گردن‌ها را در ظرف مناسبی قرار داده و یک به یک به افراد اهداء می‌گردد.

● اعضاء می‌توانند جهت بهتر شدن مراسم، در بین برنامه سرود تشکیلاتی را بخوانند و یا از دست‌ها و تشویق‌های تشکیلاتی جهت بهتر شدن مراسم استفاده نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

شناخت ساختار: تیم ، رشته ، رسد ، گروه

ساختار تیم ۷ نفره

تیم:

تیم متشکل از هفت دانش آموز پستاز می باشد که دو عضو به عنوان مسؤل تیم و معاون تیم بوده و با جذب پنج نفر از دانش آموزان علاقه مند و مستعد در یک موضوع تخصصی فعالیت می نماید.

ساختار رسته ۱۷ نفره

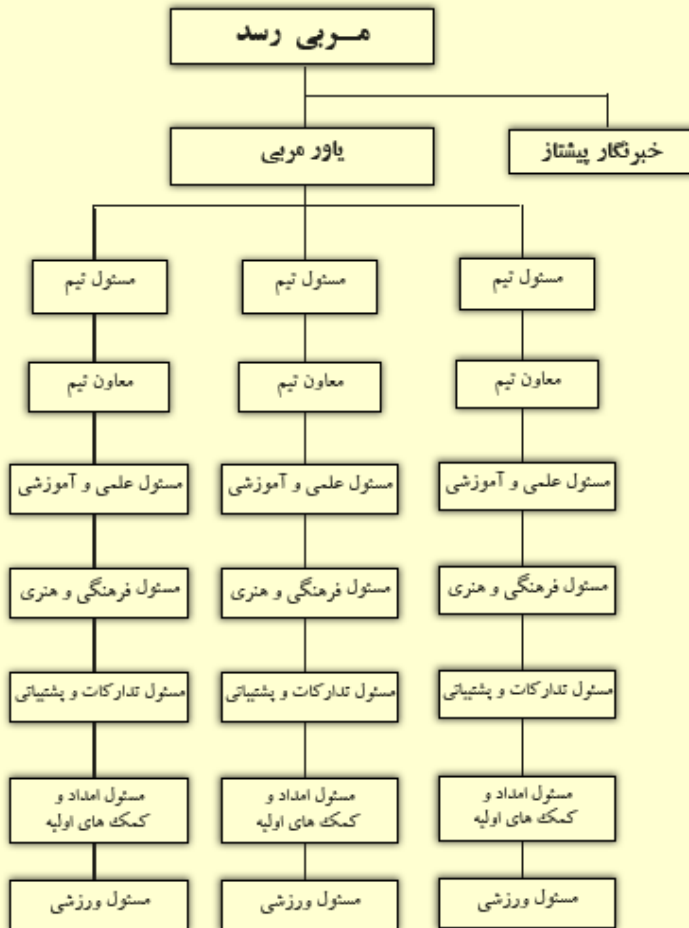

رسته :

هر رسته از دو تیم هفت نفره ، یک یاور مربی ، یک خبرنگار پیشناز تشکیل شده که رهبری و هدایت آن بر عهده مربی رسته می باشد و مدیر مدرسه به عنوان رئیس شورای رسته .

ساختار رسد ۲۴ نفره

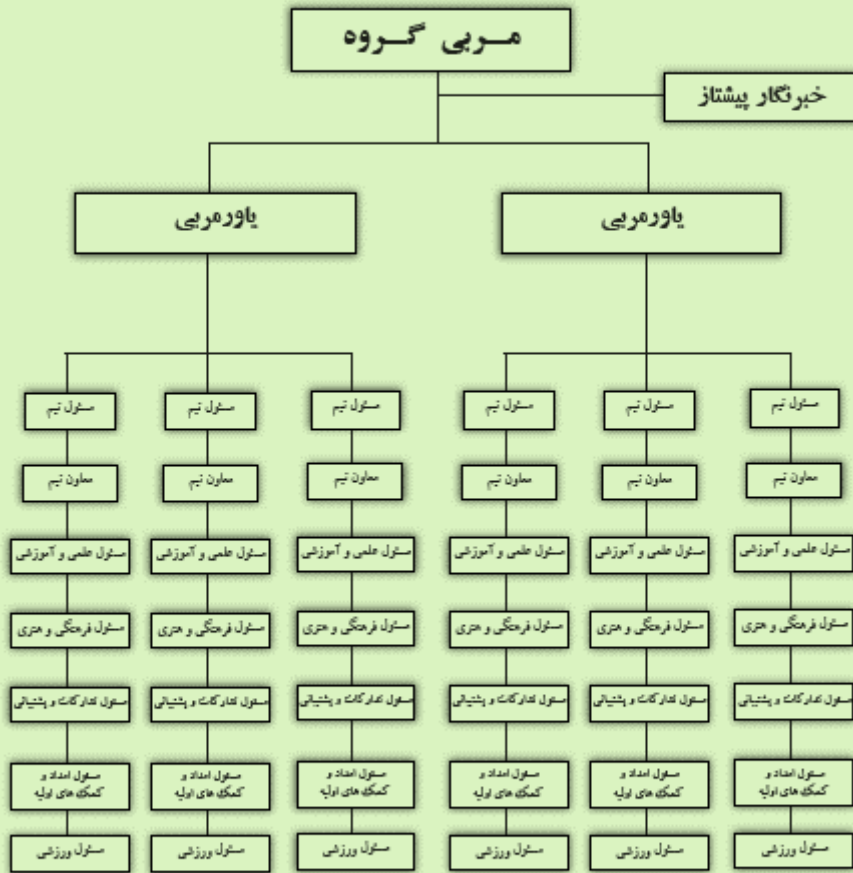
رسد :

هر رسد از سه تیم هفت نفره ، یک یاور مربی ، یک
خبیرنگار پیشتاز تشکیل می گردد. و رهبری و هدایت آن

برعهده مربی رسد می باشد.

ساختار گروه ۴۶ نفره

گروه :

گروه از مجموع دو رسد ، یک خبرنگار پیشتاز تشکیل می‌شود.
و رهبری و هدایت گروه بر عهده مربی گروه است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

شرح وظایف: مربی و اعضای تیم

شرح وظایف مربی:

مربی: به شخصی اطلاق می‌شود که از میان مربیان، معلمان، دبیران، مدیران و معاونین رسمی یا پیمانی مدارس انتخاب شده و با ابلاغ رسمی، مسئولیت سازماندهی، هدایت، آموزش و نظارت گروه پیش‌تازان تحت پوشش خود را در یک سال تحصیلی بر عهده می‌گیرد که بر اساس سابقه و توانمندی در مهارت‌های تشکیلاتی سطح‌بندی شده و در سطوح مختلف قرار می‌گیرند.

شرح وظایف:

- ۱- عضو گیری و تشکیل گروه و ثبت اسامی دانش آموزان در سامانه جذب
- ۲- آموزش مهارت‌های تشکیلاتی اعم از مهارتی، تشکیلاتی، معرفتی به اعضا
- ۳- هدایت و رهبری اعضا گروه در راستای تحقق برنامه‌های ابلاغی از سوی سازمان / شهرستان / منطقه
- ۴- ثبت اطلاعات و داده‌های اعضا در سامانه جذب و سازماندهی اعضای سازمان
- ۵- تشکیل جلسه شورای گروه
- ۶- تدوین پیش‌نویس برنامه سالانه گروه و تصویب در جلسات گروه
- ۷- ارزیابی مستمر از نقاط قوت و ضعف فعالیت‌های گروه
- ۸- ثبت گزارش فعالیت‌های گروه در سامانه

شرح وظایف یاور مربی (معاون گروه):

❑ یاور مربی: به دانش آموزی (عضوی) اطلاق می‌شود که توسط مربی گروه انتخاب و نسبت به سایر دانش آموزان از توانایی علمی، عملی، تخصصی و مهارت‌های تشکیلاتی بیشتری برخوردار بوده و به عنوان جانشین مربی مسئولیت گروه را به عهده گرفته و انجام وظیفه می‌نماید.

شرح وظایف:

- ۱- شناسایی و عضو یابی اعضای هسته مرکزی
- ۲- سازماندهی اعضای هسته مرکزی در تیم‌های تخصصی با توجه به توانمندی آنان
- ۳- تقسیم وظایف بین مسئولین تیم‌ها و مدیریت بر اجرای دقیق و به هنگام برنامه‌های پیش‌بینی شده تیم‌ها
- ۴- پیگیری صدور کارت شناسایی اعضا و دریافت حق عضویت سالانه اعضا و تحویل به مربی
- ۵- برگزاری جلسات منظم مسئولین تیم‌ها و ثبت فعالیت‌ها در دفتر مربوطه
- ۶- آموزش به اعضای گروه (با هماهنگی مربی)
- ۷- کمک به مربی در ثبت اطلاعات و داده‌های اعضا در سامانه جذب و سازماندهی اعضای سازمان
- ۸- شرکت در دوره‌های آموزشی منطقه
- ۹- شرکت در جلسات ماهانه که توسط مربی راهنما برگزار می‌شود.
- ۱۰- تهیه گزارش ماهانه از فعالیت‌های گروه و ارائه به مربی گروه
- ۱۱- سازماندهی سایر تشکلهای زیرمجموعه سازمان دانش آموزی و نظارت بر فعالیت‌های آنان (کتاب یار، معاون یار، معلم یار، امداد یار، همیار انرژی، یاران نماز، و خبرنگار دانش آموز)
- ۱۲- شرکت در جلسه شورای برنامه ریزی مدرسه

شرح وظایف مسئول تیم:

◀ **مسئول تیم:** به یکی از اعضای پشترز با تجربه و فعال، که دوره‌های آموزشی را با موفقیت گذرانده اطلاق می‌شود که ضمن داشتن مقبولیت در بین سایر دانش‌آموزان، شایستگی لازم را به لحاظ منصف بودن به مسائل دینی و اخلاقی و نیز مهارت تخصصی و تشکیلاتی تیم را داشته و مسئول اداره و سازماندهی فعالیت‌های خود است که توسط یاور مربی انتخاب می‌شود.

شرح وظایف:

- ۱- تعامل و همکاری با یاور مربی (معاون گروه)
- ۲- شناسایی، عضوایی و سازماندهی دانش‌آموزان علاقه‌مند در تیم با توجه به علاقه‌مندی و توانمندی هایشان
- ۳- دریافت آموزش‌ها از یاور مربی و انتقال به اعضای تیم
- ۴- ایجاد ارتباط با سایر تیم‌ها و اعضای آنان
- ۵- ارائه گزارش هفتگی به یاور مربی از روند مباحث فعالیتی و آموزشی
- ۶- شرکت در نشست‌های هفتگی مسئولین تیم‌ها و رفع اشکالات فنی و آموزشی آنان

شرح وظایف معاون تیم :

◀ معاون تیم: معاون تیم توسط مسئول تیم با هماهنگی یاور مربی انتخاب می گردد.

شرح وظایف:

وظیفه اش انجام کلیه وظایف محوله از طرف مسئول تیم می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

شرح وظایف مسئول علمی و آموزشی :

◀ **مسئول علمی و آموزشی:** یکی از اعضای تیم، که شایستگی لازم را به لحاظ مهارت های علمی و آموزشی داشته باشد.

شرح وظایف :

- ۱- شناسایی دانش آموزان نخبه و مستعد جهت تشکیل انجمن های علمی مدرسه
- ۲- اجرای طرح معلم یار
- ۳- برگزاری مسابقات علمی و آموزشی در سطح مدرسه
- ۴- اطلاع رسانی آخرین یافته های علمی کشور و جهان به دانش آموزان
- ۵- برنامه ریزی فعالیت های علمی و ترغیب دانش آموزان به شرکت در برنامه های علمی
- ۶- سایر موارد ابتکاری به پیشنهاد دانش آموزان و مربی با هماهنگی مسئولین مدرسه و اولیاء

شرح وظایف مسئول تدارکات و پشتیبانی :

مسئول تدارکات و پشتیبانی: یکی از اعضای تیم، که توانایی های لازم به لحاظ انجام امور تدارک و پشتیبانی تیم را داشته باشد.

شرح وظایف :

- ۱- همکاری در تشکیل مجمع خیرین دانش آموز و برگزاری جشن عاطفه ها و جشن نیکو کاری
- ۲- تشکیل صندوق مالی گروه و دریافت حق عضویت ماهانه
- ۳- مشارکت در اداره تعاونی مدرسه و برقراری ارتباط با مسئولین محلی و کسب حمایت معنوی و مادی آنان
- ۴- برقراری ارتباط با مسئولین شهری، محلی و کسب حمایت معنوی و مادی آنان
- ۵- برگزاری نمایشگاه عرضه محصولات فرهنگی، هنری، صنایع دستی دانش آموزان
- ۶- مشارکت در اداره تعاونی مدرسه
- ۷- همکاری در اجرای طرح امدادیار برای کمک به دانش آموزان بی بضاعت
- ۸- سایر موارد ابتکاری به پیشنهاد دانش آموزان و مربی با هماهنگی مسئولین مدرسه و اولیاء

شرح وظایف مسئول فرهنگی ، هنری :

◀ **مسئول فرهنگی ، هنری:** یکی از اعضای تیم، که توانایی های لازم به لحاظ انجام امور فعالیت های فرهنگی و هنری تیم را داشته باشد.

شرح وظایف :

۱- تهیه محتوای مراسم ها و ایام ...

۲- شناسایی دانش آموزان مستعد و تشکیل گروه های سرود، همخوانی، شعر و ...

۳- مشارکت فعال در اجرای مراسم آغازین مدرسه و ایام ... (۱۳ آبان، راهپیمایی ۲۲ بهمن، سپاس معلم، غبار روبی گلزار شهدا و مساجد و ...)

۴- همکاری با سایر تشکّل ها

۵- همکاری در اجرای طرح کتاب یار برای اداره کتابخانه مدرسه

۶- همکاری در برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری در مدرسه

۷- فضا آرایه مدرسه قبل از مراسم ها به ویژه نمازخانه مدرسه

۸- برگزاری محفل انس با قرآن و جنگ های شادی

۹- شناسایی دانش آموزان مستعد خبرنگار برای خبرگزاری پانا

۱۰- تهیه نشریات دانش آموزی به شکل بروشور، روزنامه دیواری، تهیه خبر و گزارش و ...

۱۱- سایر موارد ابتکاری به پیشنهاد دانش آموزان و مربی با هماهنگی مسئولین مدرسه و اولیاء

شرح وظایف امداد و کمک های اولیه :

مسئول امداد و کمک های اولیه: یکی از اعضای تیم، که مهارت های لازم به لحاظ انجام امور امداد و کمک های اولیه تیم را داشته باشد.

شرح وظایف :

- ۱- تشکیل تیم امداد و کمک های اولیه
- ۲- آموزش کمک های اولیه به تیم های امداد و نجات کلاس ها
- ۳- شناسایی دانش آموزان مستعد و کوشا و به کارگیری آنان در قالب طرح همیار انرژی
- ۴- آموزش پیشگیری و مقابله با خطرات به ویژه زلزله
- ۵- سایر موارد ابتکاری به پیشنهاد دانش آموزان و مربی با هماهنگی مسئولین مدرسه و اولیاء

شرح وظایف مسئول ورزشی :

◀ **مسئول ورزشی:** یکی از اعضای تیم، که توانایی های لازم به لحاظ انجام امور فعالیت های ورزشی تیم را داشته باشد.

شرح وظایف :

- ۱- شناسایی دانش آموزان ساعی و نخبه در رشته های مختلف ورزشی
- ۲- برگزاری مسابقات ورزشی برای اعضاء و سایر دانش آموزان علاقمند
- ۳- برگزاری برنامه کوه پیمایی و راه پیمایی در طبیعت و جنگل برای دانش آموزان با هماهنگی مربی و مسئولین مدرسه
- ۴- کمک در برگزاری برنامه ورزش صبحگاهی مدرسه
- ۵- سایر موارد ابتکاری به پیشنهاد دانش آموزان و مربی با هماهنگی مسئولین مدرسه و اولیاء

بخش سوم :

مهارت های تخصصی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

مهارت صف جمع:

◀ صف و ستون

◀ از جلو نظام

◀ خبردار

◀ فرامین در گردش

◀ بدورو

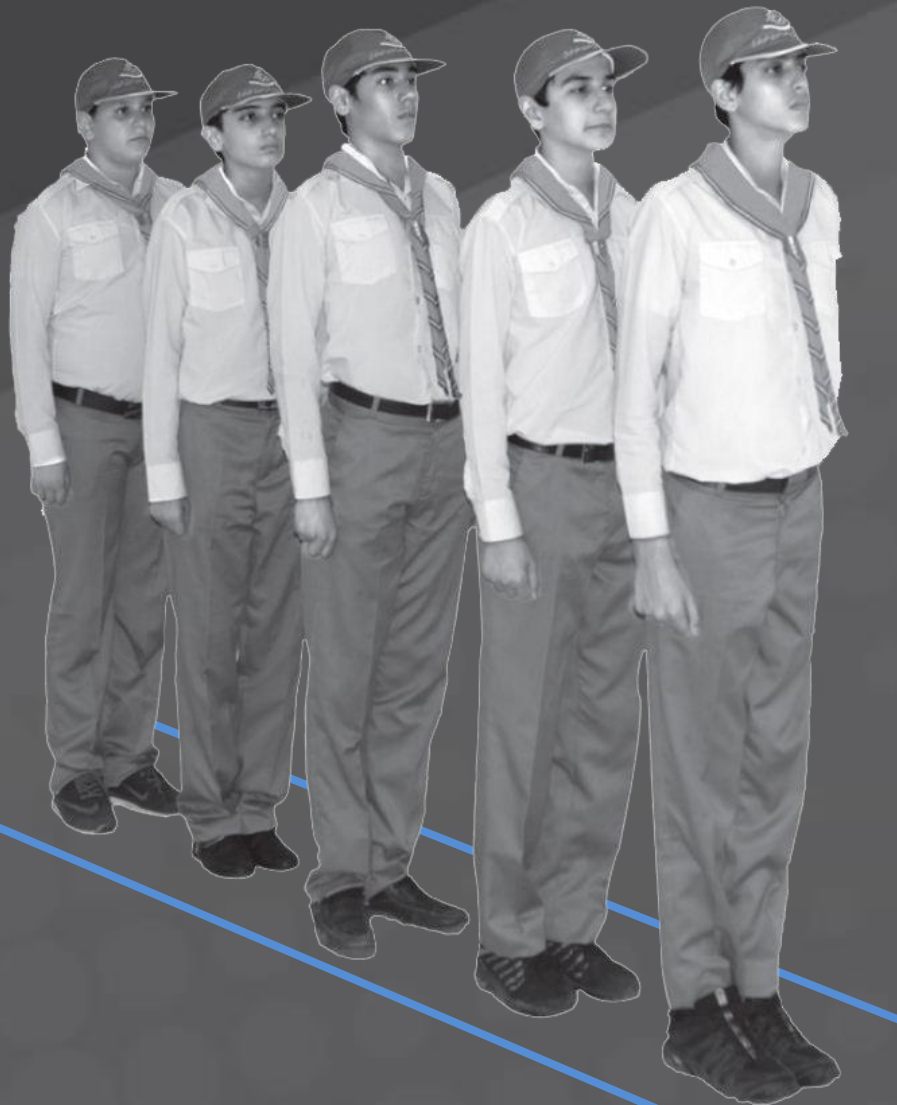
◀ قدم رو به ضربه چهارم

◀ گارد پرچم پنج نفره

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

ایستادن در ستون

هر گاه افراد پشت سر هم قرار بگیرند ستون را تشکیل می دهند.

• در رژه اگر افراد به صورت ستونی بایستند نفرات بلند قدتر جلو ستون قرار می گیرند و اگر به صورت صف بایستند (پهلوی هم) نفرات بلند قدتر در سمت راست قرار می گیرند.

• در صف صبحگاه افراد کوتاه جلو می ایستند.

• در ستون هر فرد با نفر جلویی خود به اندازه یک دست و چهار انگشت فاصله می گیرند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

ایستادن در صف

در صف، هر نفر با نفر سمت راست خود به اندازه نیم دست و در ستون هر فرد با نفر جلویی خود به اندازه یک دست و چهار انگشت فاصله می گیرند.

هر گاه افراد در کنار هم بایستند صف درست می کنند.

از جلو نظام

فرمانی است برای پشت سر هم قرار گرفتن نفرات در یک ستون است. افراد با شنیدن فرمان به سرعت پشت سر هم قرار می گیرند و با گفتن الله اکبر با شتاب دست چپ خود را تا شانه نفر جلویی طوری بالا می آورند که بازو کاملاً کشیده، پنج انگشت دست به هم چسبیده، به طوری که کف دست رو به زمین باشد، و انگشت وسطی دست با شانه نفر جلویی چهار انگشت فاصله داشته باشد یا کوله پشتی نفر جلویی مماس باشد. با فرمان خبردار با گفتن پاینده رهبر دست چپ با شتاب پایین افتاده و همزمان مشت گردیده و نوک انگشت شست در امتداد خط دوخت شلوار یا مانتو قرار گیرد و حالت صحیح ایستادن کاملاً رعایت گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

خبردار

حالتی که در آن بدن آزاد است و پاها کاملاً کشیده، پاشنه هر دو پا به هم چسبیده و پنجه‌های پا در یک خط به اندازه چهار انگشت باز دست فاصله باشد. شکم داخل و سینه جلو، سر بالا و روبه‌رو، صورت به حالت طبیعی، چانه اندکی بالا باشد. هر دو دست کشیده و مشت شوند، انگشتان هر دو شست در امتداد خط دوخت شلوار یا مانتو باشند.

قدم رو

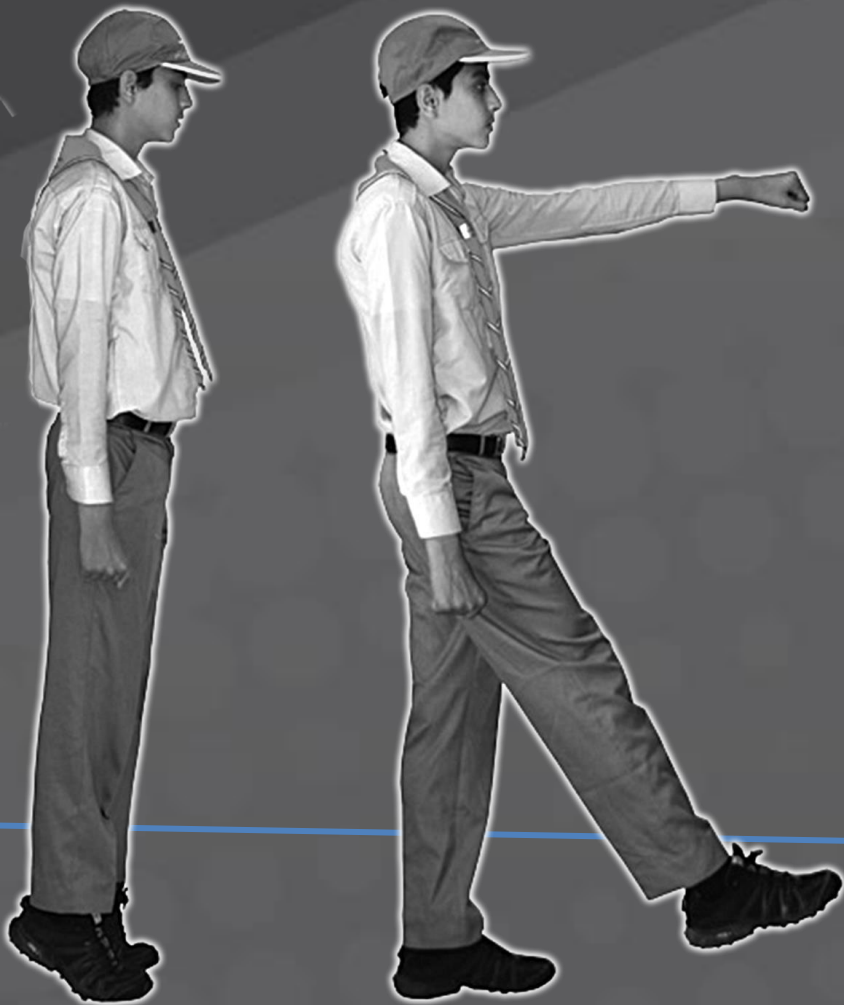
قدم رو :

با فرمان «قدم» نفر روی پنجه پا بلند شده و بدون اینکه بدن را از حالت اولیه خود خارج کند سنگینی بدن را قدری به جلو داده، و با فرمان «رو» پای چپ بدون خم شدن از زانو با یک ضربه محکم به جلو زده شده و حرکت با پاهای موزون آغاز می شود.

حرکت را با آرامی شروع می کند در موقع حرکت بایستی سینه جلو بوده و سر را راست نگاه داشت.

هر دو دست مشت و پشت دست رو به بالا قرار می گیرد و دست راست هم زمان با پای چپ تا خط شانه نفر جلو و موازی با زمین بالا آمده و دست چپ ثابت می ماند.

ضربه اول پای چپ // دو راست // سه چپ // چهار راست
(ضربه پای راست)

عقب گرد

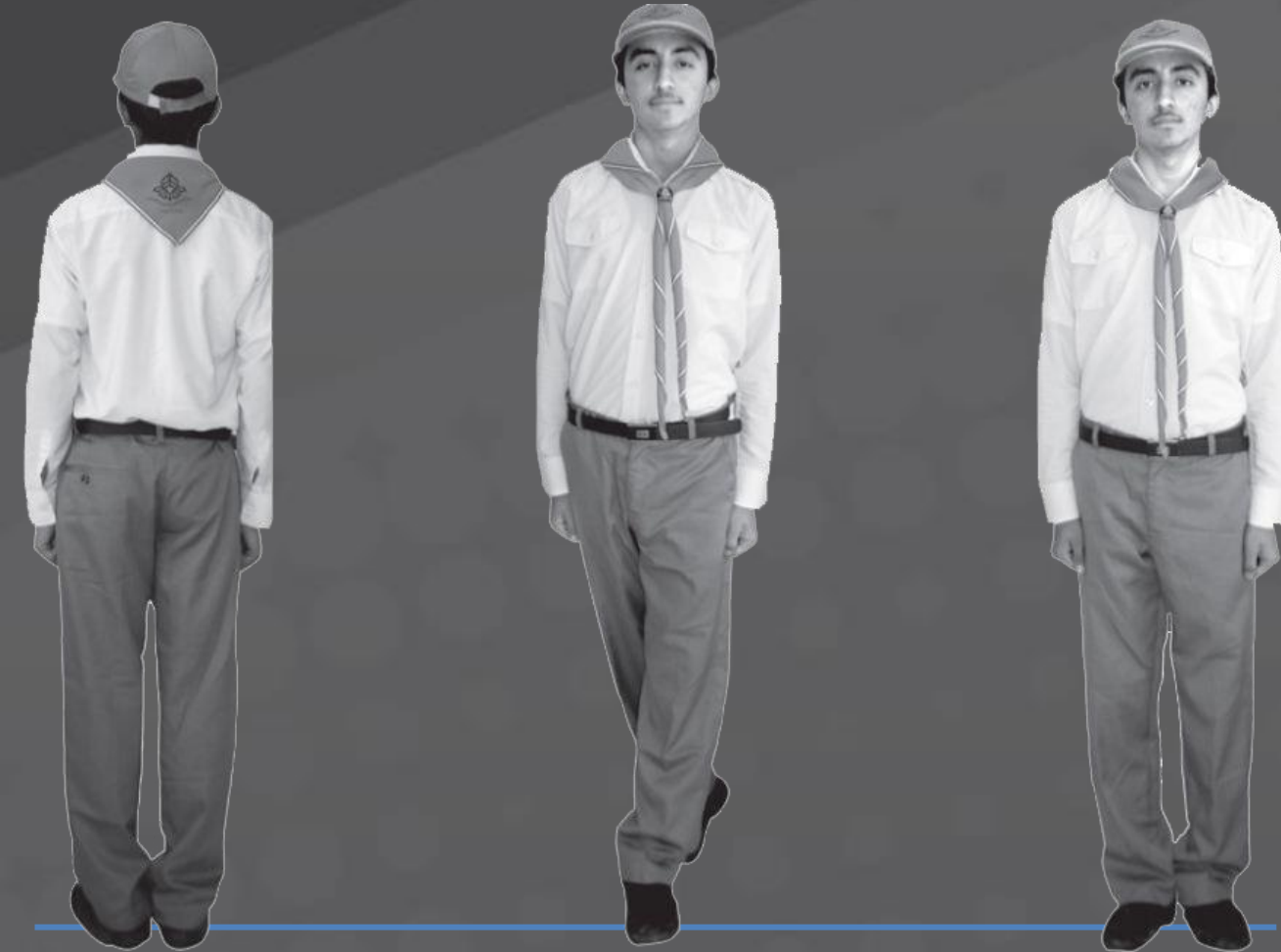
عقب گرد :

تغییر سمت ۱۸۰ درجه به طرف چپ است.

این فرمان در دو جزء به شرح زیر اجرا می گردد:

الف) نفر روی پاشنه پای چپ و پنجه پای راست به اندازه ۱۸۰ درجه به سمت چپ می چرخد. در حالی که بدن کاملاً راست، دستها به بدن چسبیده و کشیده است، سر بالا، زانوی پای راست در گودی پشت زانوی پای چپ قرار می گیرد.

ب) پس از انجام گردش و مکث لازم پای راست از کوتاهترین راه با ضربه به پاشنه پای چپ می چسبد.

به چپ چپ

به چپ چپ :

تغییر سمت ۹۰ درجه به طرف چپ است. این فرمان در دو جزء به شرح زیر اجرا می گردد:

الف) نفر روی پاشنه پای چپ و پنجه پای راست به اندازه ۹۰ درجه به سمت چپ می چرخد. در حالی که بدن کاملاً راست، دست‌ها به بدن چسبیده و کشیده می باشد.

ب) پس از انجام گردش پای راست بدون این که خم شود از کوتاه‌ترین راه به پای چپ می چسبد.

به راست راست

به راست راست :

تغییر سمت ۹۰ درجه به طرف راست است.

این فرمان در دو جزء به شرح زیر اجرا می گردد:
الف) نفر روی پاشنه پای راست و پنجه پای چپ به اندازه ۹۰ درجه به سمت راست می چرخد در حالی که بدن کاملاً راست، دست‌ها به بدن چسبیده و کشیده، سر بالا، پای راست کشیده می باشد.

ب) پس از انجام گردش، پای چپ بدون اینکه خم شود از کوتاه‌ترین راه به پای راست می چسبد.

به دو رو

◀ **به دو رو (قدم دو):** برای طی سریع (مسافت فرمان به دو رو) صادر می شود، با فرمان (به دو) نفر روی انگشتان پا کمی بلند شده دست ها را مشت کرده و به روی سینه خود می چسباند، سنگینی بدن به جلو و روی پای راست داده می شود (حالت عادی دویدن) و با فرمان (رو) پای چپ ابتدا با ضربه به زمین زده می شود و بعد نفر به صورت دو با آهنگ حرکت می نماید. (ضربه چهارم زیر پای راست).

◀ ضربه اول پای چپ // دو راست // سه چپ // چهار راست (ضربه پای راست)

قدم رو ضربه چهارم

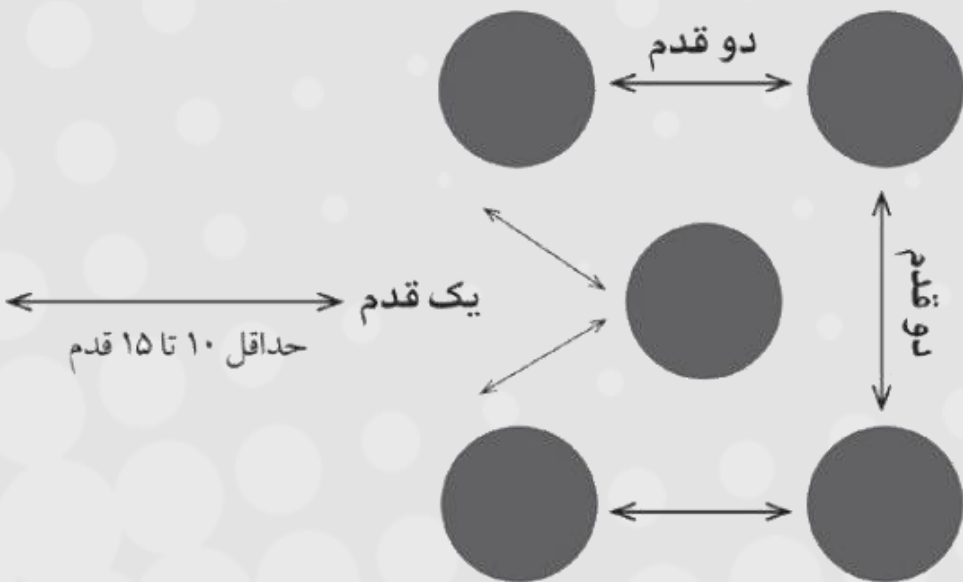
(طبل بزرگ زیر پای چپ):

در این نوع قدم رو هنگامی که مربی گروه جزء اول فرمان (قدم) را صادر نمود، نفر روی پنجه پا بلند شده و وقتی مربی گروه جزء دوم فرمان (رو) را صادر نمود، نفر بدون این که بدن را از حالت اولیه خود خارج کند سنگینی بدن را قدری به جلو داده پای چپ را محکم به اندازه ۹۰ درجه از زمین بلند نموده و در سمت حرکت به پیش انداخته و تمام کف پا را به زمین می کوبد. به طوری که تمام کف پا به زمین گذارده می شود و هماهنگ با طبل کوچک حرکت و هنگام شنیدن صدای طبل بزرگ که زیر پای چپ آن را می شنود، (پای چپ) همانند ضربه اول به زمین می کوبد.

نکته: اندازه قدم در پیشتازان مرد ۶۰ درجه و در پیشتازان زن ۴۵ درجه می باشد.

شیوهی استقرار گارد پرچم پنج نفره

نفر بالا برنده پرچم در وسط صف دو نفره قرار می گیرد به فاصله یک قدم با دو نفر عقب ، و یک قدم فاصله با نفر جلو، دو صف از کنار و جلو به فاصله دو قدم و از هم دیگر استقرار پیدا می کنند.

فرامین اجرای گارد پرچم

(۱) گارد پرچم به جای خود

(۲) گارد پرچم جهت برافراشتن پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران قدم رو (نفرات به سمت پرچم حرکت می کنند).

(۳) گارد پرچم ایست (همگی با این فرمان می ایستند).

نکته: چون فرمانده میدان اغلب در جایگاه و در مقابل گارد پرچم فرامین را صادر می کند، توصیه می گردد، فرمان ایست را موقعی که نفرات صف اول (در گارد پرچم پنج نفره) به دو قدمی میله رسیدند و در (گارد پرچم سه نفره) نفر اول به سه قدمی میله پرچم رسید، صادر می کند.

(۴) نفر پرچم-پیش (در این حالت نفر وسط به صورت قدم رو اول پای چپ و دوم پای راست و سوم پای چپ خود را محکم به زمین می زند و در مقابل پرچم می ایستد و در حالی که پای چپ جلوتر قرار دارد روی زانوی پای چپ خم شده، روی پاشنه پای راست می نشیند و با دو دست پرچم را گرفته و می بوسد. سپس بلند شده و به حالت خبردار ایستاده و طناب پرچم را گرفته و آماده بالا بردن آن همزمان با نواختن سرود جمهوری اسلامی ایران می شود.

(۵) فرمانده میدان فرمان می دهد:

گروه/اردو/آموزشگاه هماهنگ و هم صدا (سرود جمهوری اسلامی ایران) بسرود.

در اینجا به همراه نواختن موزیک و اجرای سرود توسط افراد، نفر بالا برنده پرچم آهسته پرچم را بالا می برد تا در پایان سرود، پرچم به بالاترین نقطه خود برسد، سپس مربی گروه یا فرمانده میدان می گوید برای پایداری نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، (تکبیر) که همه افراد در میدان یک بار با صدای بلند می گویند الله اکبر پاینده رهبر، سپس فرمان قرائت سوگند پرچم صادر می گردد، سوگند پرچم قرائت می گردد.

سوگند پرچم:

من ، به این پرچم مقدس ،
که مزین به نام الله ،
و مظهر استقلال ،
میهن اسلامی من است ،
سوگند یاد می کنم ،
که با نثار خون خود ،
از میهن عزیزم ایران ،
دفاع نمایم ،
و برای آبادانی و سربلندی آن ،
کوشا باشم.

نکات قابل توجه در مراسم گارد پرچم:

- ◻ هنگام برافراشتن پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران کلیه افراد گارد پرچم و همچنین افراد حاضر در میدان که دارای لباس تشکیلاتی هستند، سلام سازمانی می دهند.
- ◻ بعد از اتمام سرود و برافراشتن پرچم و قرائت سوگند پرچم فرمانده فرمان می دهد، نفر پرچم به جای قبلی خود (نفر عقب گرد کرده با قدم رو به جای اول خود می رود، سپس به طرف پرچم عقب گرد می کند).
- ◻ گارد پرچم عقب گرد (افراد همگی عقب گرد می کنند).
- ◻ گارد پرچم به سمت جایگاه اولیه خود به دو رو (در این حالت افراد گارد به حالت به دو رو به پشت صفوف رفته و در انتهای گروه خود می ایستند).
- ◻ هنگام قرائت سوگند پرچم همه اعضای تشکل پشزازان (با لباس و بی لباس تشکیلاتی) باید علامت سازمانی بدهند.
- ◻ بعد از اتمام متن، قرائت کننده می گوید: صلوات و اعضا صلوات تشکیلاتی می فرستند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

مهارت امداد و نجات و کمک های اولیه:

- ◀ تعریف کمک های اولیه
- ◀ جعبه کمک های اولیه
- ◀ خونریزی ها
- ◀ شناخت انواع زخم ها
- ◀ نکات ایمنی در برابر زلزله
- ◀ آتش

کمک های اولیه :

- تمامی اقداماتی که برای کمک به شخص آسیب دیده بلافاصله پس از بروز حادثه و قبل از رساندن مصدوم به مراکز درمانی توسط فرد آموزش دیده «امداد گر» انجام می شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

دلایل انجام کمک های اولیه :

◻ نجات جان مصدوم

◻ جلوگیری از بدتر شدن حال مصدوم

◻ کمک به بهبودی مصدوم

◻ کاهش درد و رنج مصدوم

◻ این کمک ها باید طوری انجام شود که سلامت و زندگی مجروح و یا مصدوم را از شروع صدمه و حادثه، تا رسیدن به پزشک حفظ کند و حال وی از آنچه هست بدتر نشود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جعبه کمک های اولیه :

جعبه کمک های اولیه یکی از مهم ترین وسایلی است که باید در هر اردو و یا هر مسافرت به همراه داشته باشید، شما می توانید از یک کیسه برزنتی و یا کیف مخصوص وحتى یکی از جیب های کوله پشتی برای نگهداری این وسایل استفاده کنید.

وسایل داخل جعبه :

محلول ضد عفونی کننده (سرم نمکی) ، قیچی پانسمان ، پنس (انبرک پانسمان) ، دستکش یکبار مصرف ، کیسه پلاستیکی ، پماد سوختگی ، باند سه گوش ، چراغ قوه ، تب سنج ، دستگاه فشارخون ، سنجاق قفلی ، قلم و کاغذ ، چسب زخم ، چسب نواری ، پانسمان باند کشی ، گاز روغنی سوختگی (گاز وازلین) پنبه و دستمال کاغذی ، باند استریل (باریک، متوسط، پهن) گاز پانسمان (استریل و غیر استریل)

خونریزی ها :

دستگاه گردش خون

دستگاه گردش خون از جمله مهم ترین سیستم های بدن می باشد که از سه جزء اصلی زیر تشکیل شده است:

۱- قلب

۲- رگ ها

۳- خون

وظیفه این دستگاه انتقال مواد غذایی و اکسیژن به سلول های بدن و همچنین انتقال مواد دفعی و دی اکسید کربن سلول ها به اندام های دفعی می باشد.

تعریف خونریزی

خونریزی عبارت است از پارگی رگ های خونی بدن همراه با تغییر مسیر جریان خون از داخل دستگاه گردش خون به خارج از آن که به دو دسته:

الف) خونریزی های خارجی ب) خونریزی های داخلی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

خونریزی های خارجی:

چنانچه خون پس از خروج از رگ از سطوح قابل مشاهده بدن به بیرون بریزد، خونریزی خارجی می گویند که بر سه قسم است:

۱- خونریزی سرخ رگی (شریانی)

علت این گونه خونریزی ها پارگی سرخ رگ است و به همین علت خون به صورت جهنده، سریع و منقطع خارج شده و حاوی خون روشن می باشد.

این گونه خونریزی به دلیل کنترل مشکل، به شدت خطرناک است.

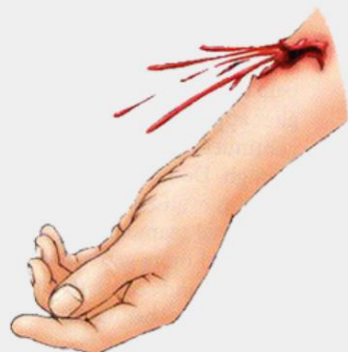
۲- خونریزی سیاه رگی:

علت این گونه خونریزی پارگی سیاهرگ (وریدها) می باشد. به همین علت خون به صورت ممتد، آرام و غیر جهنده خارج شده و حاوی خون تیره است.

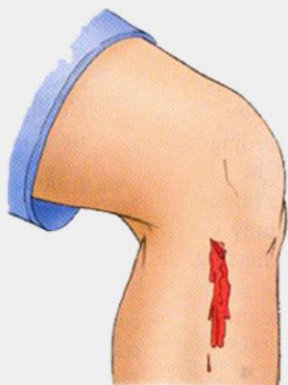
۳- خونریزی مویرگی:

پارگی مویرگ ها باعث خونریزی خفیف می شود. در این خونریزی مشکل اصلی عفونت زخم است نه به هدر رفتن خون.

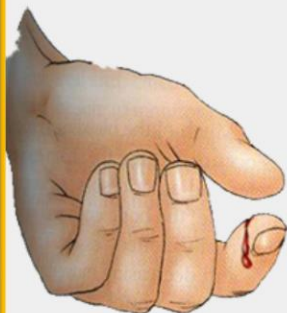
سرخ رگها

سیاهرگها

مویرگها

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

کمک‌های اولیه در خونریزی خارجی:

جهت کنترل خونریزی خارجی باید نکات اساسی زیر به ترتیب و به سرعت انجام پذیرد:

۱- فشار مستقیم بر محل خونریزی

۲- بالا نگه داشتن عضو دچار خونریزی

۳- فشار بر نقاط فشار (سرخ‌رگ تغذیه کننده عضو)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

جراحات سر :

پوست سر دارای رگ‌های کوچک زیادی است که در سطح پوست حرکت می‌کنند.

بنابراین هر نوع بریدگی (در این محل) به خونریزی شدید منجر می‌شود. این خونریزی (شدید) سبب می‌شود که جراحی پوست سر اغلب وخیم‌تر از آنچه که واقعاً هست، به نظر برسد. در معاینه مصدومی که دچار زخم پوست سر است، باید بسیار دقیق باشید. ضمناً، امکان وجود آسیب گردنی (نخاعی) را هم به یاد داشته باشید.

۱) اگر لایه‌های پوست در محل آسیب جابه‌جا شده‌اند، با دقت آن‌ها را روی زخم قرار دهید. به مصدوم اطمینان خاطر بدهید.

۲) زخم را با یک پانسمان استریل یا یک قطعه پارچه تمیز بدون پرز بپوشانید. روی این پوشش، فشار مستقیم و محکمی وارد کنید. این کار به مهار خونریزی و کاهش حجم خون از دست رفته و در نتیجه، به حداقل رسیدن خطر شوک، کمک می‌کند.

۳) پانسمان را با یک باند محکم کنید. (در خونریزی‌های جزئی، می‌توانید لایه پوشش را به کمک یک باند مثلثی در محل نگه دارید).

۴) به مصدوم کمک کنید که بنشیند. همیشه باید طوری باشد که سر و شانه‌های او بالاتر از تنه قرار بگیرند. سپس، مصدوم را در همین وضعیت به بیمارستان منتقل کنید. به‌طور مرتب، علائم حیاتی (سطح پاسخ دهی، نبض و تنفس) را کنترل و ثبت کنید.

خونریزی از بینی:

علت‌های خونریزی از بینی :

- دستکاری کردن داخل بینی

- ضربه به بینی

- خشکی داخل بینی

- گرمای زیاد

- نازک بودن مویرگ‌های داخل بینی

- فشار خون بالا

راه‌های بند آوردن خونریزی

- سر را بالا نگه‌داریم زیرا خون وارد گلو و معده می‌شود.

- سرتان را کمی جلو آورده و با دو انگشت لبه‌های نرم بینی را گرفته و حداقل به مدت ده دقیقه نگه دارید.

- اگر بعد از ده دقیقه دوباره خونریزی ادامه داشت مجدداً ده دقیقه دیگر نگاه دارید.

- گاهی اوقات ریختن مقداری آب سرد روی پیشانی و بینی زودتر خونریزی را بند می‌آورد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

خونریزی از دهان:

بریدگی دهان، لب ها و مخاط دهان می تواند در طی حوادثی ساده و یا بسیار جدی رخ دهد. عامل این بریدگی ها اغلب دندان های فرد هستند. در خونریزی شدید دهان، خطر بلع خون و ورود به ریه ها وجود دارد که می تواند منجر به اختلالات تنفسی شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

کمک های اولیه

- ۱- از مصدوم بخواهید بنشینند، سر خود را جلو آورده و به سمت آسیب دیده خم کند، تا خون از دهان او خارج شود.
- ۲- در صورت امکان دستکش یکبار مصرف بپوشید یک گاز روی زخم بگذارید و از مصدوم بخواهید به مدت ۱۰ دقیقه زخم را بین دو انگشت خود فشار دهد.
- ۳- در صورت تداوم خونریزی یک گاز جدید روی زخم بگذارید. بلع خون منجر به القاء استفراغ می شود، اجازه ندهید مصدوم خون را بلعد. به مصدوم بگویید تا ۱۲ ساعت نوشیدنی داغ مصرف نکند.

زخم

بریدگی پوست بدن که سبب خونریزی شود و محلی برای ورود میکروب‌ها باشد، زخم نامیده می‌شود.

بریدگی‌ها و خراش‌ها

خونریزی از بریدگی‌ها را می‌توان به راحتی با انجام فشار و بالا بردن اندام مهار کرد. به طور معمول، تنها یک پانسمان چسب دار مورد نیاز است و زخم خود به خود طی چند روز بهبود پیدا می‌کند.

در چه زمانی باید به مرکز درمانی مراجعه شود؟

الف- اگر خونریزی متوقف نشود.

ب- اگر جسم خارجی در داخل بریدگی وجود داشته باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

کبودشدگی:

این حالت به دلیل خونریزی به داخل پوست یا بافت‌های زیر پوستی ایجاد می‌شود. کبودشدگی می‌تواند بلافاصله پس از خونریزی یا چند روز بعد ظاهر شود. اقدامات کمک‌های اولیه در مورد کبودی‌هایی که فوراً ظاهر می‌شوند، مفید است. همچنین کبود شدگی ممکن است نشانه‌ای از آسیب عمقی باشد. سالمندان و افرادی که داروهای ضد انعقاد مصرف می‌کنند، به سادگی دچار کبودی می‌شوند. در زمانی که به بدن ضربه وارد شود (تصادف - آوارساختمان - سقوط از بلندی و...) این حالت پیش می‌آید.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

اقدامات اولیه:

- ۱) قسمت آسیب دیده را بلند کنید و در وضعیتی نگه دارید که مصدوم احساس راحتی کند.
- ۲) با استفاده از کمپرس سرد (یخ خرد شده داخل کیسه) روی محل کبودی را فشار دهید. کمپرس را حداقل به مدت ۳۰ دقیقه در محل قرار دهید. (چند دقیقه قرار دهید و چند ثانیه بردارید).

له شدگی و کوبیدگی:

اگر جایی از بدن له شود یا کوبیده شود، ابتدا قرمز شده و سپس کبود می شود، این یعنی خونریزی زیر پوستی اتفاق افتاده. هر چه ورم آن بیشتر شود، درد آن نیز بیشتر می شود.

اقدامات اولیه:

به مدت چند دقیقه عضو له شده و یا کوبیده شده را زیر شیر آب سرد گرفته تا درد آن آرام تر شده و زیاد ورم نکند. بهترین راه این است که مقداری یخ را خرد کرده و درون کیسه‌ای بریزیم و حدود بیست دقیقه روی محل آن قرار دهیم. عضو صدمه دیده را بالاتر از قلب نگاه دارید تا ورم آن کمتر شود. اگر عضو له شده زیاد سرد شد می توانیم برای چند لحظه کیسه یخ را برداریم و مجدداً روی آن بگذاریم. اگر بعد از گذشت حدود یک ساعت نتوانستید آن را حرکت دهید و درد آن نیز آرام نشد، جهت معاینه دقیق تر به پزشک مراجعه شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

روش پانسمان زخم:

۱) دست‌های خود را به طور کامل بشوید و در صورت امکان، دستکش یکبار مصرف بپوشید. ذرات خارجی آزاد را با فشار آب یا سرم شستشو خارج کنید.

۲) اگر زخم کثیف است، آن را به آرامی با آب بشوید تا تمیز شود و یا از دستمال بدون الکل استفاده کنید. با استفاده از یک گاز، زخم را خشک کنید و با گاز استریل آن را بپوشانید.

۳) در صورت امکان، اندام آسیب دیده را بلند کنید و بالاتر از سطح قلب نگه دارید. مستقیماً به زخم دست نزنید. اندام آسیب دیده را با یک دست نگه دارید.

۴) نواحی اطراف زخم را با آب و صابون تمیز کنید؛ برای هر ضایعه از گاز تمیز مجزا استفاده کنید. محل را خشک کنید. پوشش زخم را بردارید و پانسمان چسب دار روی آن قرار دهید. در صورتی که خطر بالای عفونت وجود دارد، به مصدوم توصیه کنید که به مرکز درمانی مراجعه کند.

نکات ایمنی قبل از زلزله:

جایگاه و چگونگی قطع شیر گاز، آب و فیوز برق را از قبل شناسایی و تمرین کنید.

تعیین و شناخت مکان امن و غیر نا امن.

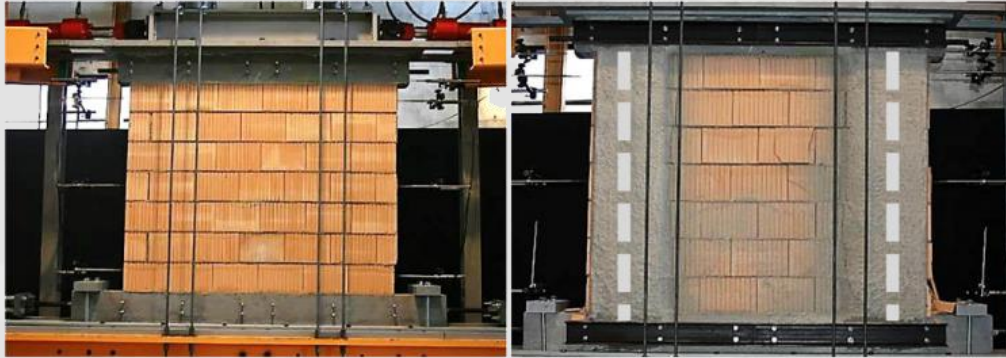
تمرین دوره‌ای فرار هنگام زلزله.

فراگرفتن دوره کمک‌های اولیه و امداد.

مقاوم سازی بنا، همچنین ایمن سازی اماکن و وسایل داخل منزل.

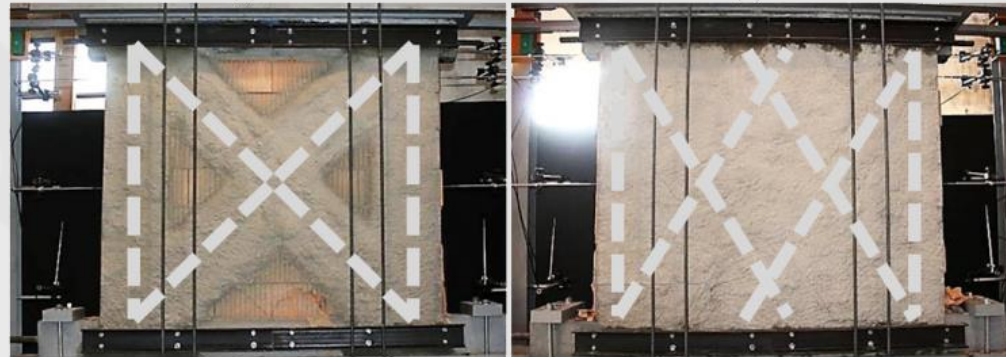
محل خواب را در کنار پنجره، قفسه کتاب و کمد ظروف انتخاب نکنید.

همواره در منزل کپسول آتش‌نشانی داشته باشید.

(a)

(b)

(c)

(d)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

نکات ایمنی هنگام زلزله:

- ◀ با حفظ خونسردی به نقاط امن که قبلاً شناسایی شده بروید.
- ◀ از آسانسور استفاده نکنید. از پنجره و درهای شیشه ای و وسایلی که امکان سقوط دارد دور شوید.
- ◀ اگر در داخل ساختمان، طبقه همکف یا نزدیک در خروجی هستید سریعاً به فضای باز رفته و روی زمین بنشینید.
- ◀ اگر در داخل کلاس درس هستید، در زیر میز پناه گیری کنید به این صورت که یک زانوی خود را به زمین زده و با دست، پایه های میز را محکم بگیرید؛ در صورتی که فضای کافی در زیر میز نباشد، نشسته و یک زانوی خود را به زمین زده با کیف، کتاب و یا دست از سر خود محافظت کنید.
- ◀ در کلاس درس، گوشه دیوارهای داخلی، جای مناسبی برای پناه گیری است در گوشه دیوار نشسته و با کیف، کتاب یا دست از سر خود محافظت کنید.
- ◀ به طرف درهای خروجی هجوم نبرید.
- ◀ راه پله ها محل مناسبی برای پناه گیری نمی باشند ولی اگر در زمان زلزله در آن مکان بودید سعی نکنید از آنجا فرار کنید، بلکه کنار دیوار روی پله نشسته و با کیف، کتاب و یا دست از سر خود محافظت کنید و به هیچ وجه به نرده های کنار پله تکیه ندهید.
- ◀ اگر در حیاط مدرسه هستید از تیرک های زمین بازی، سبد بسکتبال، دیوارها و ساختمان ها فاصله بگیرید و در وسط حیاط مدرسه بنشینید.
- ◀ تا توقف کامل زلزله در جای خود بمانید. و پس از توقف زلزله با خونسردی و بدون هجوم به حیاط مدرسه می رویم.
- ◀ مواد شیمیایی موجود در منزل را، در ظرف های پلاستیکی نگه داری کنید و در قفسه های پایین قرار دهید.
- ◀ محل نگهداری کیف کمک های اولیه را یاد بگیرید و نحوه استفاده از وسایل و تجهیزات داخل آن را فرا بگیرید.

پناهگیری در مدرسه :

نکات ایمنی پس از زلزله:

◀ آرامش خود را حفظ کرده منتظر پس لرزه باشید.

◀ برای پیشگیری از آتش سوزی جریان برق و گاز را قطع کنید.

◀ اگر جریان آب قطع نشده چند ظرف آب ذخیره کنید.

◀ برای نجات افراد آسیب دیده هر چه سریع تر مصدومان را به مکان امن انتقال داده و کمک‌های اولیه را انجام می‌دهیم.

◀ به توصیه مسئولین گوش داده و کارهایی را که می‌گویند انجام دهیم.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

مربع آتش

در گذشته متخصصین وجود سه عامل را برای تولید آتش لازم و ضروری می دانستند اما جالب است که بدانید امروزه در مهندسی آتش وجود یک عامل چهارم را برای تولید و گسترش آتش ضروری می دانند. بنابراین دیگر از اصطلاح مثلث یا هرم آتش استفاده نمی شود بلکه از (مربع آتش) یاد می شود. بنابراین اضلاع مربع آتش عبارتند از:

• اکسیژن • سوخت • حرارت • واکنشهای زنجیره‌ای

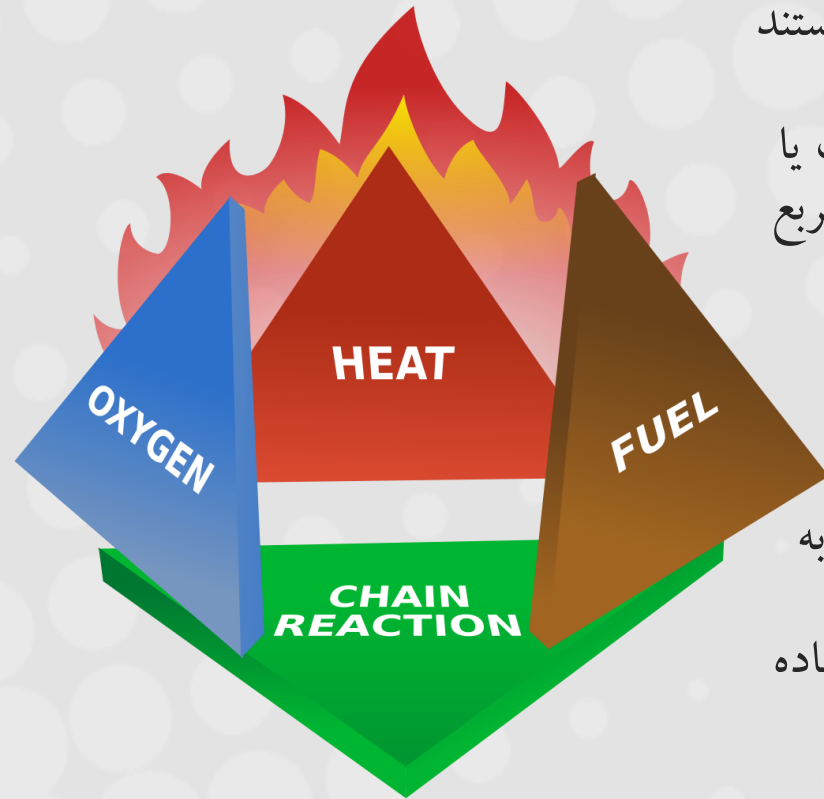
در گذشته عامل واکنشهای زنجیره‌ای ناشناخته بود اما امروزه با درک اینکه واکنشهای زنجیره‌ای نیز یکی از عوامل تاثیر گذار در تولید آتش است آن را به عنوان عامل چهارم می شناسند. جهت برطرف نمودن این عامل از موادی با خاصیت ترکیب پذیری بالا مثل بی کربنات پتاسیم و مونو فسفات آمونیم استفاده شده این مواد مانع از ترکیب رادیکالهای آزاد سوخت با اکسیژن می شوند.

تعریف آتش:

آتش یک عکس العمل شیمیایی همراه با شعله ، حرارت و روشنایی است . به عبارت دیگر ترکیب مواد قابل اشتعال با اکسیژن را آتش می گویند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

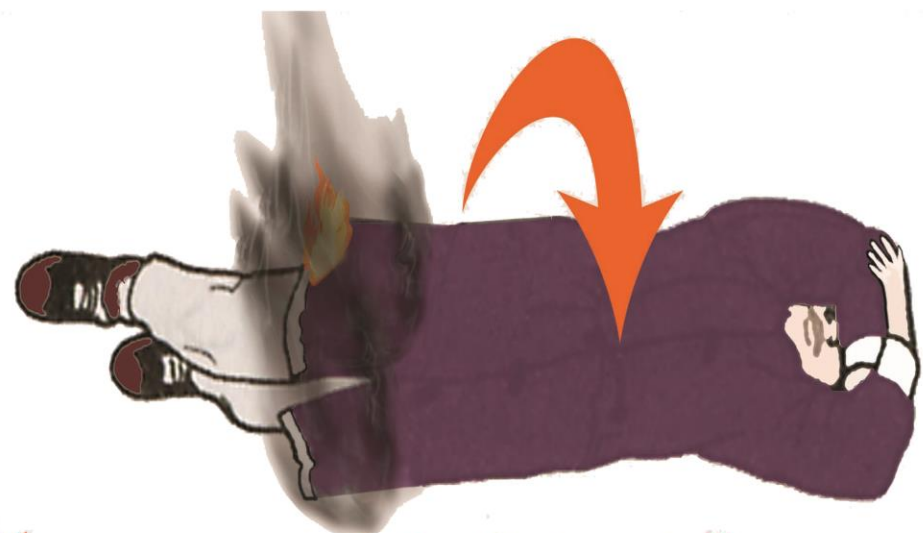
آتش سوزی لباس ها:

- معمولا کسانی که دچار آتش سوزی لباس هایشان می شوند ، یا موضوع را جدی نمی گیرند و یا اغلب آنها شدیداً ترسیده و کنترل خود را از دست می دهند.
- به علت اینکه نوک زبانه های آتش همیشه رو به بالا قرار می گیرد و داغ ترین بخش شعله نیز در نوک زبانه های آن است ، لباس های بالاتر خیلی سریع می سوزد؛ بخصوص اگر فرد راه برود و یا بدود.
- تعدادی از این افراد به سوی آب می دوند تا خود را خاموش کنند. ولی زمانی که به آب می رسند ، بخش زیادی از بدن آنها سوخته است.
- آتش سوزی لباس ها موجب سوختن پوست ، موها و سایر قسمت های بدن می شود.
- فرد ایستاده مانند چوب کبریتی روشن است که آنرا وارونه بگیریم؛ زبانه های آتش خیلی سریع قسمت های بالایی بدن بخصوص صورت را خواهند سوزاند.
- چشم ها در اثر گرمای شعله نابینا می شوند زیرا قرنیه چشم که یک لایه بسیار نازک و شفاف است ، در اثر گرمای شعله ها چروکیده و کدر می گردد.

۱ - هرگز راه نروید و یا ندوید زیرا هوای بیشتری به آتش رسیده و آنرا وسیع تر می کند

۳- جلوی صورت خود را گرفته و غلت بزنید

۲- خیلی سریع روی زمین دراز بکشید

۴- بهتر است یک پتو یا فرش یا پرده یا پارچه و یا هر پوشش غیر پلاستیکی را به دور خود پیچیده و غلت بزنید

بعد از خاموش شدن آتش ، حتماً با ریختن مقدار زیادی آب بر روی لباس ها و قسمت های سوخته بدن ، آنها را خنک کنید .

سطل آتش نشانی:

تعریف:

تفاوتی که با سطل های معمولی دارد این است که ، دسته ای در زیر آن نصب شده است تا کار کرد با آن آسان تر باشد ؛ و به علت وجود همین دسته نمی توان آنرا روی زمین گذاشت و باید به قلاب و یا چنگک و یا خرک سطل آویز، آویزان کرد.

محتویات:

ممکن است آب جهت آتش های گروه (A و C) و یا شن و ماسه جهت آتش های گروه (B و E) باشد که باید هر چند مدت یک بار آن را بازدید و کنترل کرد بخصوص در فصل زمستان یا مکان های مرطوب که احتمال کلوخه شدن شن و ماسه داخل سطل بیشتر است.

خاموش کننده های دستی:

خاموش کننده های دستی جهت اطفاء حریق طراحی و ساخته شده و حداکثر ۱۴ کیلو یا ۱۴ لیتر ظرفیت مواد خاموش کننده دارد و به راحتی یک نفر قادر به جا به جایی و بکار گیری از آن است. نوع های بزرگتر آن بر روی چرخ یا ارابه و یا خودرو قرار دارد و یا بطور ثابت در برخی مکان ها نصب می شود.

کاربرد:

از این خاموش کننده ها با توجه به مواد داخل آن و نوع آتش ، می توان در لحظات اولیه شروع آتش سوزی و یا جهت حریق های کوچک استفاده کرد.

شارژ:

- ۱- چنانچه پس از گذشت یک سال از کپسول استفاده نکنید، حتما جهت بازرینی و کنترل سالانه اقدام کنید.
- ۲- بعد از استفاده از کپسول حتما جهت شارژ مجدد آن اقدام کنید.

انواع خاموش کننده های دستی:

- ۱- خاموش کننده های محتوی آب
- ۲- خاموش کننده های محتوی کف
- ۳- خاموش کننده های محتوی پودر
- ۴- خاموش کننده های محتوی گاز کربنیک
- ۵- خاموش کننده های محتوی مواد هالوژنه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

مهارت کار با چوب و طناب:

- ◀ گره
- ◀ شرایط گره های فنی
- ◀ انواع گره

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

گره:

هر گونه پیچیدگی در طناب که تصادفی نباشد و از ترکیب یک یا چند حلقه، یک یا چند نیم حلقه و یا یک یا چند حلقه و نیم حلقه تشکیل شده باشد را «گره» می‌نامیم. و هر نوع عبور سر طناب از داخل حلقه یا پیچیدگی بدنه طناب که تصادفی نباشد، گره نامیده می‌شود.

شرایط گره های فنی :

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

- ◀ محکم و مطمئن باشد.
- ◀ سریع زده شود.
- ◀ سریع و آسان باز شود.
- ◀ شکل و حجم آن متناسب با کاربردش باشد.
- ◀ استاندارد باشد و جنبه بین المللی داشته باشد.
- ◀ هر قدر روی آن فشار وارد شود محکم تر شود.
- ◀ هنگام کار بر اثر فشار روی آن باز نگردد.
- ◀ کوچک، و دارای کمترین شکست است، چرا که هر شکست طناب باعث کاهش مقاومت می گردد.
- ◀ همه گره ها بنا به نوع گره قدرت طناب را به اندازه ۲۵ درصد تا ۴۵ درصد پائین می آورد.
- ◀ هر چه یک گره طناب را بیشتر خم کند قدرت نگهداری طناب هم کمتر می شود.
- ◀ قسمت اضافی و آزاد طناب بعد از گره باید به اندازه ۴ الی ۵ برابر قطر طناب بلند باشد.
- ◀ سعی شود قسمت اضافی با یک گره لوله محکم شود.
- ◀ بالاترین میزان اطمینان در یک گره زمانی است که یک طناب به اندازه حداقل چهار برابر قطر خود دور چیزی پیچیده شده باشد.

گره معمولی (ساده یا ضامن)

روش اجرای گره :

الف) ابتدا یک حلقه ایجاد می کنیم.

ب) یک سر طناب را از حلقه خارج می کنیم.

ج) دو سر طناب را می کشیم تا گره ایجاد گردد.

کاربرد :

الف) برای جلوگیری از رشته رشته شدن طناب چند لایه

ب) ایجاد حجم بیشتر نقاط مورد نظر به منظور جلوگیری از لغزندگی دستان کوه نورد و یا امداد گران روی طناب، جلوگیری عبور طناب از داخل حلقه، جلوگیری از باز شدن گره های دیگر (ضامن)

ج) از ترکیب یا تغییر شکل در گره ساده گره های دیگر ایجاد می گردد.

گره یک خفت :

روش زدن گره:

الف) ایجاد یک حلقه روی طناب

ب) سر طناب را دو لا نموده و داخل حلقه خارج می نماییم و آن را محکم می کنیم.

کاربرد:

برای ایجاد یک حلقه متحرک بر روی طناب که بتوان به راحتی با یک حرکت آن را باز نمود، از این گره استفاده می شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

۱

۲

۳

گره مربع:

روش ایجاد گره:

(۱) یک سر طناب در دست راست و سر دیگر طناب در دست چپ می باشد به طریقی که سرهای طناب به طرف خارج بدن باشد.

(۲) سر طناب دست راست را روی سر طناب دست چپ قرار داده تا یک حلقه تشکیل شود و همین سر طناب را از زیر وارد حلقه می نمایم که یک گره ساده می شود.

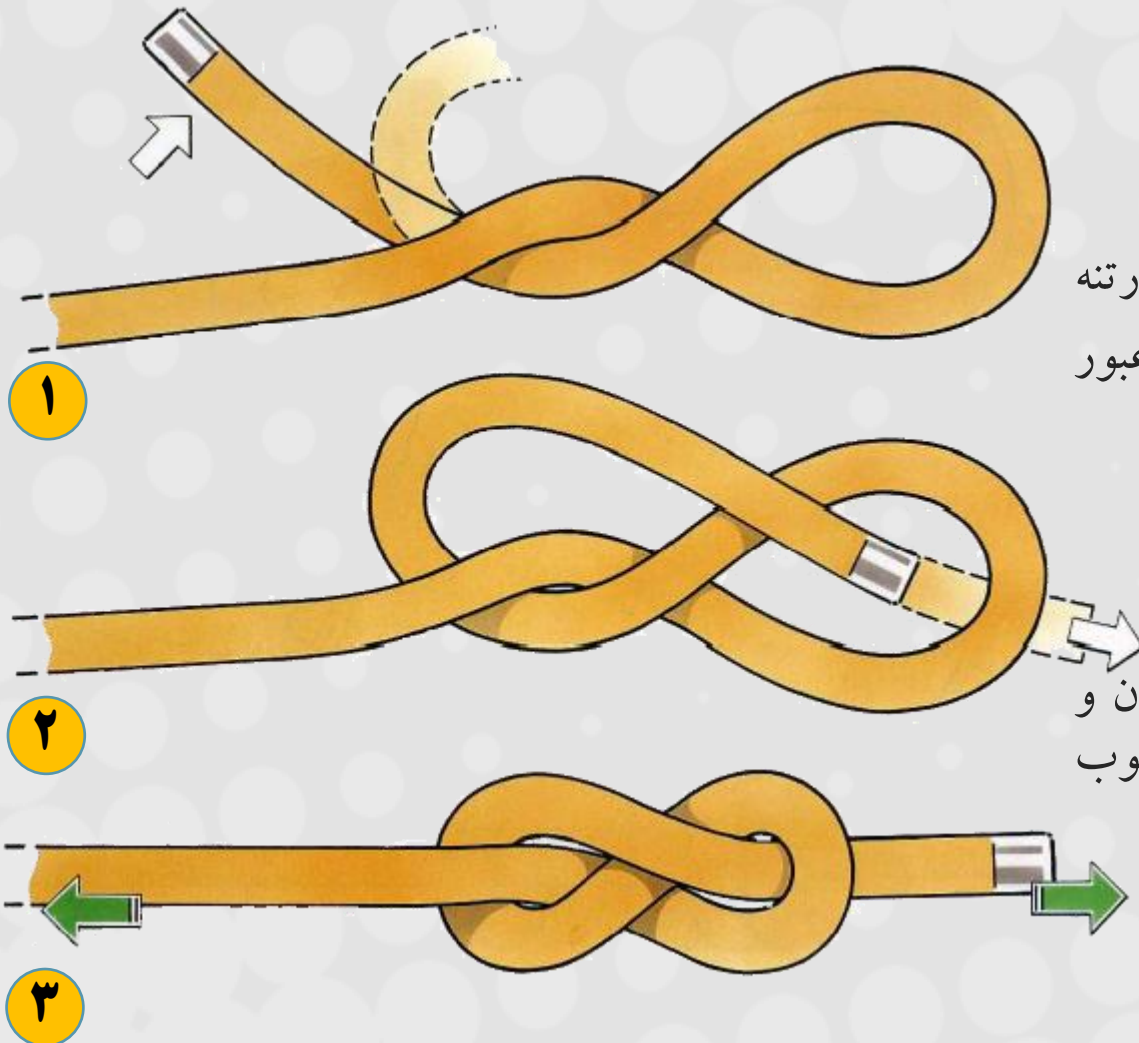
(۳) مجدداً همین عمل را (۲) را با سر طناب دست چپ انجام می دهیم حاصل گره مربع می شود که هر سر طناب به موازات تنه خود در طرفین قرار دارد.

کاربرد:

در کمک های اولیه، برای بستن بانداژ استفاده می شود، چون سریع باز می گردد.

گره هشت یک لا :

روش ایجاد گره:

طناب را دوپل می کنیم و مانند شکل ۱ یک دور دورتنه طناب آنرا گردش داده و از داخل حلقه ایجاد شده عبور می دهیم.

کاربرد:

ایجاد کارگاه کوهنوردی ، امداد و نجات در کوهستان و ارتفاع ، آتش نشانی ، خارج کردن بخش های معیوب طناب از مسیر بار

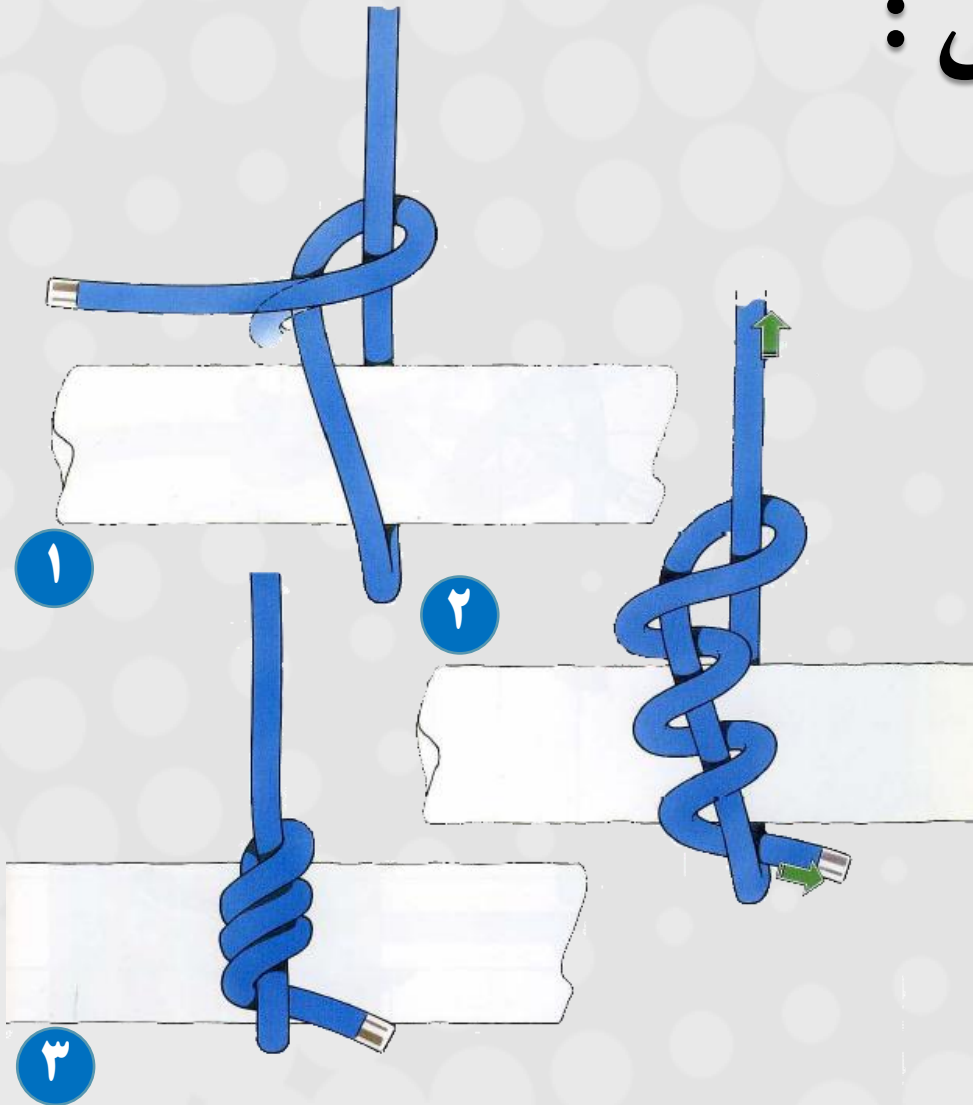
گره کنده کش :

روش اجرای گره :

۱) بدنه اصلی طناب را یک دور، دور جسم مورد نظر می گردانیم تا محیط خارجی جسم روی طناب به دست آید.

۲) محیط به دست آمده را دو لا نموده و چند دور تاب می دهیم تا حلقه کوچکی روی بدنه اصلی به وجود آید.

۳) طناب ایجاد شده را به دور جسم می کشیم و سر فرعی (سر طناب بلندتر) را از داخل حلقه خارج نموده و می کشیم.

کاربرد:

برای کشیدن یا حمل اجسام مختلف خصوصاً اجسام استوانه‌ای شکل و سنگین مانند کنده درخت و... همچنین در ابتدای چوب بندی مایل از این گره استفاده می گردد.

گره مربع لغزان:

اگر نیاز به گره مربعی داشتیم که بخواهیم تا سریعاً باز شود از گره مربع لغزان استفاده می‌نمائیم.

روش ایجاد گره:

ابتدا یک گره معمولی زده سپس بدنه یکی از طناب‌ها را دو لا نموده و دوباره یک گره معمولی ایجاد می‌کنیم.

کاربرد:

به منظور بسته‌بندی جعبه و بند کفش و

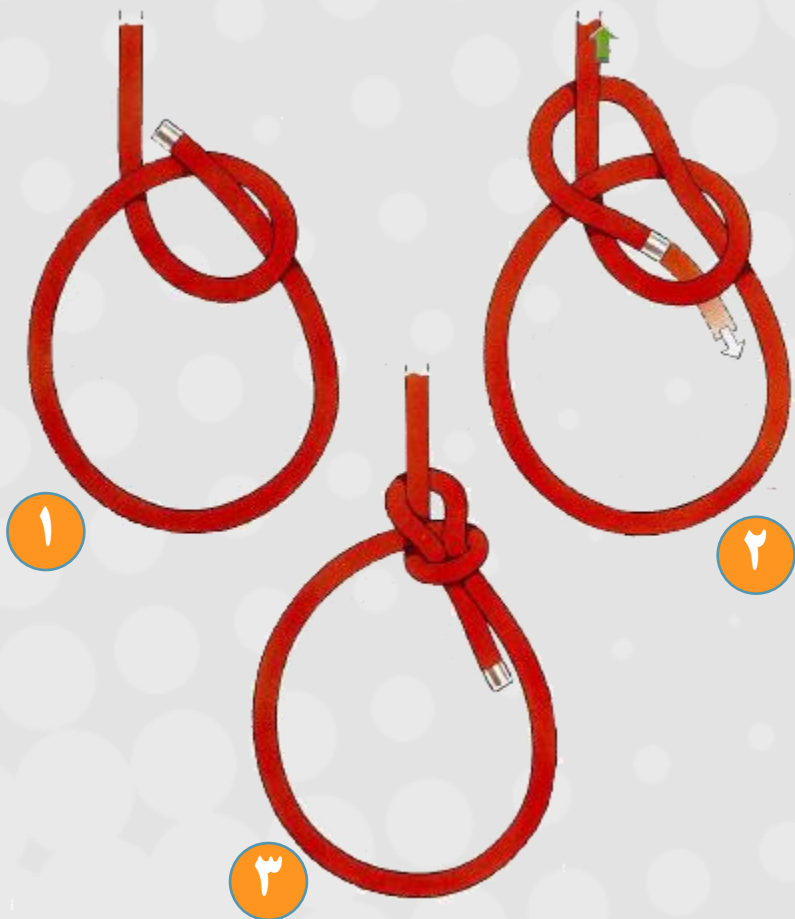
گره حلقه یا خرگوش:

روش ایجاد گره:

الف - ابتدا روی بدنه اصلی طناب حلقه ای ایجاد می‌نمائیم به گونه‌ای که سر طناب اصلی عمود بر حلقه و زیر حلقه باشد.

ب - سر طناب فرعی را از زیر حلقه خارج نموده و یک دور از طرف خارج از بدنه دور سر اصلی طناب حرکت داده و سپس وارد حلقه می‌نمائیم.

ج - برای تنظیم این گره سر اصلی را با بدنه اصلی و سر فرعی را با بدنه فرعی به طرفین می‌کشیم تا حلقه ثابت ایجاد گردد.

کاربرد:

این گره یک حلقه ثابت و مورد اطمینان ایجاد می‌کند به نحوی که در کوهنوردی نفر آخر گروه خود را با این گره به طناب کوهنوردی وصل می‌نماید. از این گره برای بستن سر یا پای حیوانات و همچنین برای بالا کشیدن اجسام سنگین مثل سطل آب و ... استفاده می‌شود.

گره تنگ اسب :

۱

روش ایجاد گره:

الف) بدنه اصلی را دو لا نموده و سپس روی چوب می اندازیم تا نیم حلقه ایجاد شود.
ب) دو سر اصلی و فرعی طناب را از داخل نیم حلقه خارج می کنیم و می کشیم تا گره در محل مورد نظر تنظیم شود.

۲

کاربرد:

چون این گره در زدن و باز کردن، جزء ساده ترین گره های فنی می باشد بنابراین در موارد زیر به کار می رود:

- الف) برای اتصال طناب به چوب
- ب) برای ایجاد وسیله تاب خوردن (موقتی)
- ج) برای ایجاد طناب آویز
- د) در ورزش کوهنوردی

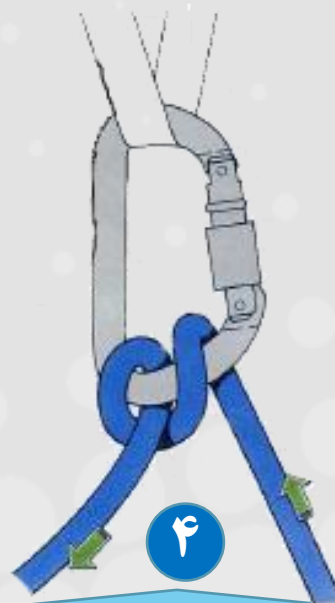
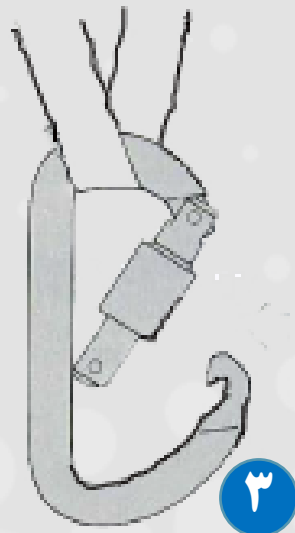
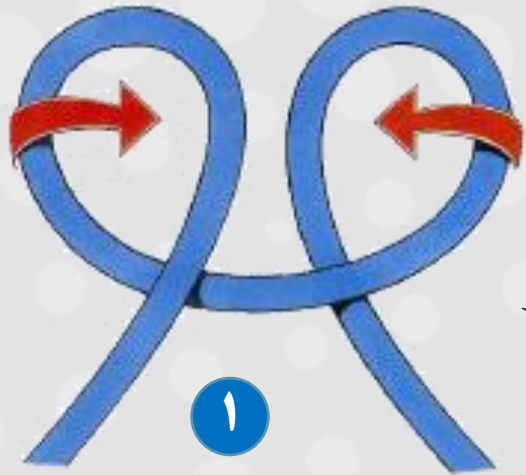

گره شکافدار (مس ولف - دهان گرگ - خودحمایت):

روش اول ایجاد گره:

الف) در اختیار نداشتن دوسر طناب

ابتدا با بدنه اصلی طناب یک حلقه ایجاد می کنیم. مجدداً حرکت قبل را تکرار می کنیم به گونه ای که دو حلقه ایجاد شده در کنار هم قرار بگیرد سپس حلقه دوم را زیر حلقه اول قرار داده و لوله یا کارابین را از بین دو حلقه عبور می دهیم.

کاربرد:

۱- در کوهنوردی به عنوان گره خودحمایت

۲- در چوب بندی ها

۳- گره های تزئینی و قلاب بافی

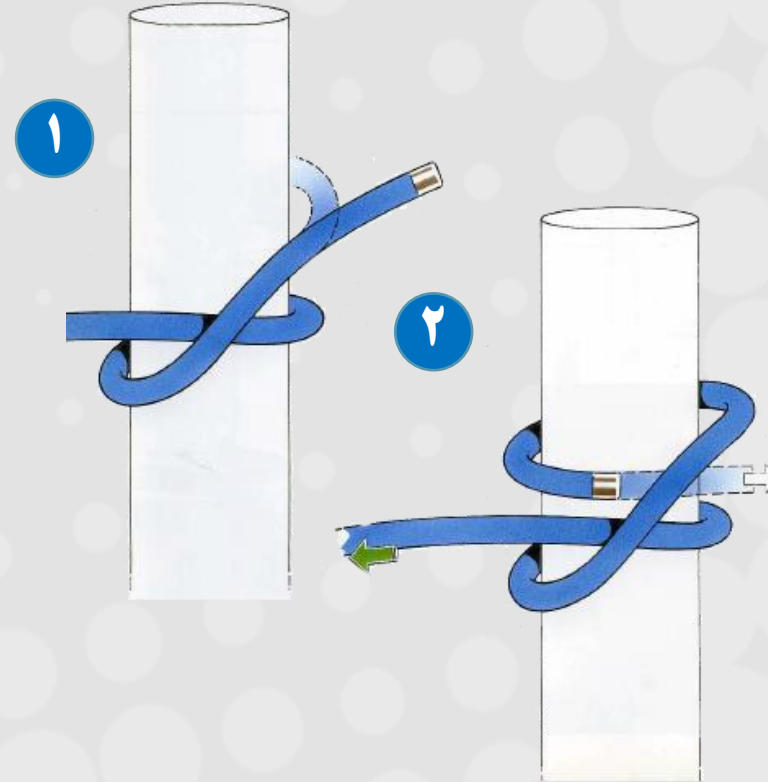
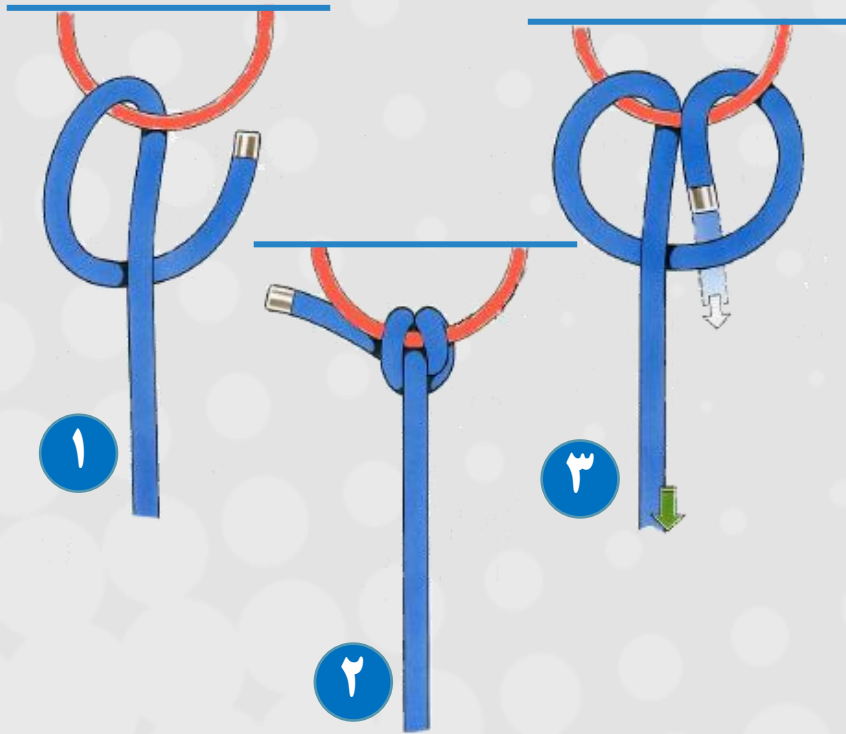
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

گره شکافدار (مس ولف - دهان گرگ - خود حمایت):

(ب) در اختیار داشتن یک سر طناب

۱- در صورتیکه یک سر چوب را در اختیار نداشته باشیم.

۲- بخواهیم گره را در حلقه ثابت ایجاد کنیم.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

مهارت مخاطبره و جهت یابی:

- ◀ مخابره با دست یا فرامین گنگ
- ◀ مخابره با پرچم
- ◀ جهت یابی
- ◀ جهات اصلی و فرعی
- ◀ جهت یابی به وسیله حرکت ظاهری خورشید
- ◀ جهت یابی با سایه اجسام

توقف ، ایست

دست راست را بالای سر برده و کف دست
مقابل افراد قرار گیرد (مانند علامت ایست
مامورین راهنمایی و رانندگی) که کلیه افراد
باید فوراً توقف نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

گوش به من، سکوت، توجه کن

همانند علامت سازمانی با دست راست و کشیده با مشاهده این علامت توسط مربی، کلیه افراد می‌بایستی علامت داده و تا زمانی که مربی دستش را پایین نیاورده با رعایت سکوت علامت خود را حفظ نمایند.

* در این فرمان دست راست به صورت علامت مستقیم بالا برده می‌شود.

* اعضا برای کسب اجازه از همین علامت استفاده می‌کنند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

دور من جمع شوید

دست راست را بالای سر برده و با انگشتان باز چند مرتبه
در بالای سر دایره رسم نمایید. یعنی کلیه افراد دور من
جمع شوند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

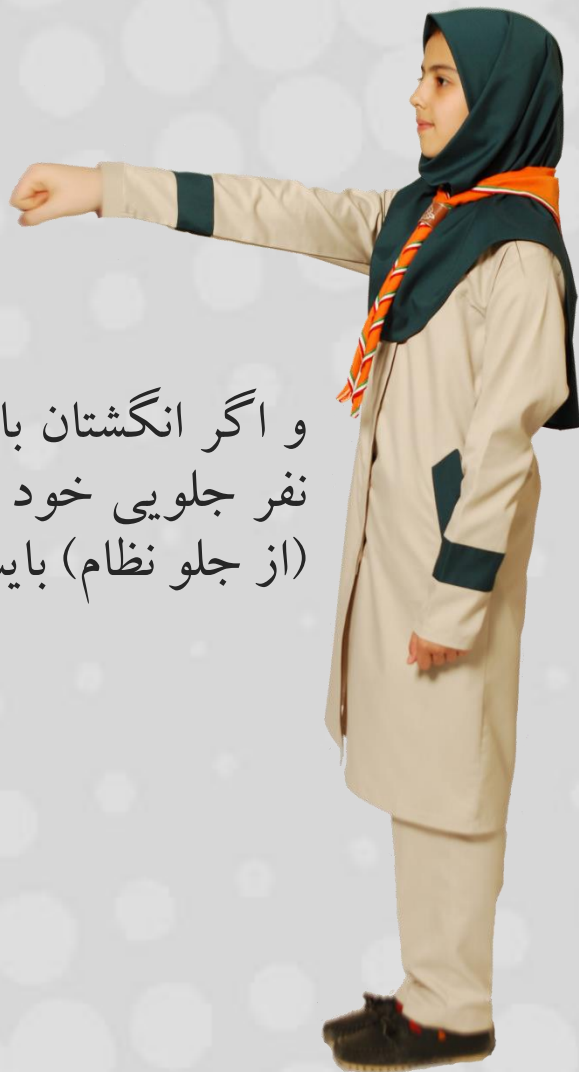
دور من به شکل دایره حلقه بزیند

دو دست را از وسط بدن کمی باز نموده و
اطراف بدن چند مرتبه خط دایره بکشید.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

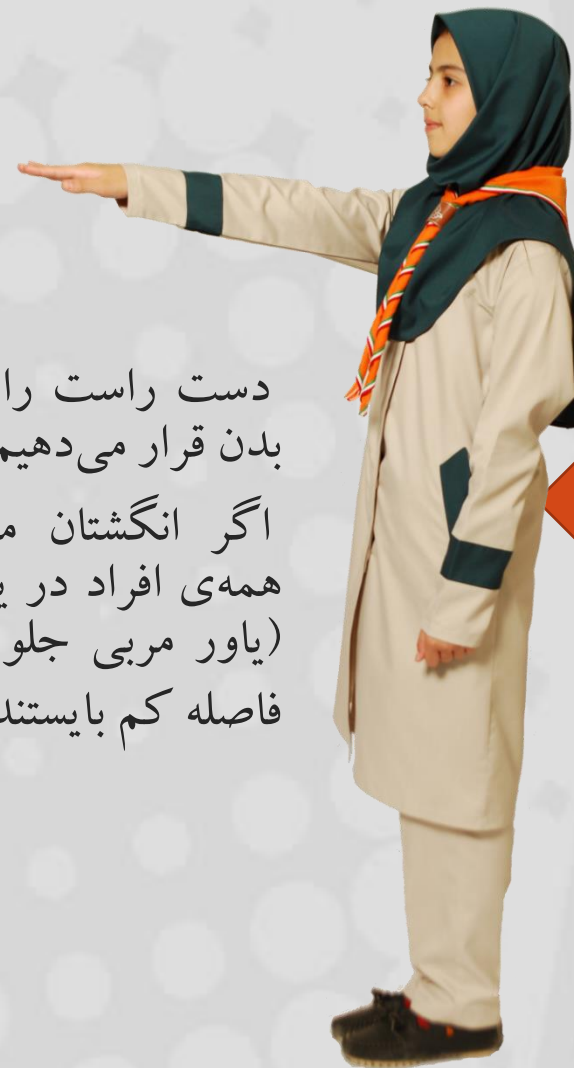
همه‌ی افراد در یک ستون پشت سر هم

و اگر انگشتان باز باشد یعنی هر نفر از نفر جلویی خود به فاصله‌ی یک دست (از جلو نظام) بایستند.

دست راست را جلوی بدن و عمود بر بدن قرار می‌دهیم:

اگر انگشتان مشت شده باشند یعنی همه‌ی افراد در یک ستون پشت سر هم (یاور مربی جلو و بقیه پشت سرش) با فاصله کم بایستند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

کلیه‌ی افراد در مقابل من به ستون دو

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

اگر مشت بسته باشد یعنی هر فرد از نفر جلوی خود با فاصله‌ی کم بایستد.

اگر دو دست جلوی بدن و عمود بر بدن باشد و انگشتان باز یعنی: کلیه‌ی افراد در مقابل من به ستون دو (مانند حالت قبلی ولی دو ستون تشکیل دهند) بایستند با فاصله‌ی یک دست از جلو نظام.

برپا

مربی یا سرگروه: دو دست مقابل بدن قرار گرفته در حالی که کف دست‌ها به طرف بالاست و حرکت دست‌ها نیز به سمت بالا می‌باشد (یعنی بلند شوید/برپا) در این فرمان گروه با ملاحظه حرکت از جای خود بلند می‌شوند.

افراد شعار یا علی را می‌توانند استفاده نمایند.

به طرف من بشتابید، به سرعت حرکت کنید

مشت دست راست را بسته و با سرعت از جلو بدن بالا برده و با قوت پایین آورید.
(این حرکت چند مرتبه تکرار شود)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

افراد تیم به تیم در مقابل من قرار گیرند:

◀ مربی آرنج‌ها را به سینه‌ی خود چسبانده و زاویه‌ی بین ساعدها و بازوها را ۴۵ درجه کرده و مشت‌ها بسته مقابل گردن قرار می‌گیرد.

◀ با این فرمان سرتیم‌ها جلوی صف و بقیه پشت سر، سرتیم قرار می‌گیرند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

صف برهم - پراکنده شوید

با دو دست با مشت باز در فضای جلوی بدن چند
ضربدر رسم می‌نماییم.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

پیاده شوید، دراز بکشید استراحت کنید، مخفی شوید

دستها را به دو طرف بدن باز نموده و با کف دست اشاره
به زمین و زانوها را خم کنید.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

صف دشتبان

- ◀ (ایجاد صف افقی تیم به تیم در جلوی مربی با فاصله کم)
- ◀ دو دست در دو طرف بدن عمود به بدن قرار گرفته و کف دستها در مقابل افراد قرار می گیرد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

صف دشتبان باز

- ◀ دست‌ها در دو طرف بدن عمود بر بدن قرار گرفته ولی کف دست‌ها به طرف زمین باشد.
- ◀ کلیه افراد به ترتیب قد مانند حالت قبل در یک صف می‌ایستند.
(بدون رعایت قرار گرفتن افراد هر تیم در کنار یکدیگر)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

مخابره با پرچم (با استفاده از حروف ابجد و مورس):

یکی از روش‌های مخابره استفاده از پرچم جهت ارتباط یک تیم با تیم دیگر می‌باشد.

ابزار این نوع مخابره ۴ عدد پرچم مربعی شکل به اضلاع ۳۰ سانتی‌متری است که بر روی چوب ۶۰ سانتی‌متری نصب می‌گردد. پارچه‌ی پرچم از دو رنگ تیره و سفید انتخاب می‌شود تا اگر زمینه‌ی پشت افراد تیره یا روشن باشد حرکات پرچم به راحتی دیده شود.

مثلاً سیاه و سفید یا قرمز و سفید (در صورتی که پرچم در اختیار نباشد می‌توانید از دستمال گردن، لباس، کلاه و ... استفاده نمایید).

اعلام آمادگی جهت مخابره:

پرچم‌دار مخابره‌کننده در صورت آمادگی تیم دو پرچم خود را جلوی پاها به حالت ضربدر قرار می‌دهد و برای جلب توجه پرچمدار تیم گیرنده متناوباً پرچم‌ها را تکان می‌دهد.

پرچم‌دار تیم گیرنده در صورت آمادگی همین عمل را انجام می‌دهد.

ترکیب تیم کامل فرستنده و گیرنده:

۱- پرچمدار

۲- منشی

۳- رمز خوان

۴- ویک نفر سرپرست تیم مخابرات

(در صورت لزوم برای هر تیم دو نفر نیرو لازم است)

کد کلمات :

کد کلمات ابجد یا بال:

با دو دست پرچم‌ها را از پایین به موازات بدن تا بالای شانه بالا می‌برد به طریقی که مانند بال زدن پرنده‌گان باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

کد حرف در کلمه یا نیم بال

پرچمدار فقط با پرچم دست راست نیم بال می زند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش آموزی

نحوه‌ی اجرای تیم مخابره کننده :

۱- ابتدا منشی و رمزخوان، متن مخابره را با استفاده از جدول حروف ابجد تبدیل به علائم بال و نیم بال و با اعداد دو رقمی (رقم یکان تعداد نیم بال و عدد دهگان تعداد بال می‌نمایند) در حقیقت بال همان خط و نیم بال نقطه در مورش می‌باشد.

مثلا اگر اولین کلمه خدا باشد طبق جدول، خ معادل ۷ بال و ۲ نیم بال (۷۲) / د معادل یک بال و ۴ نیم بال (۱۴) / ا معادل یک بال و یک نیم بال (۱۱) می‌باشد.

۲- منشی با صدای بلند به پرچمدار تعداد بال و نیم بال را می‌گوید و رمزخوان و سرپرست نظارت کامل خواهند داشت.

۳- پس از اتمام هر حرف پرچمدار پرچم دست چپ خود را به موازات بدن بالای سر می‌برد و صبر می‌نماید تا پرچمدار گیرنده هم پرچم دست چپ خود را به عنوان تأیید یا فهمیدن بالا ببرد.

۴- در پایان هر کلمه منشی می‌بایستی به پرچمدار بگوید پایان کلمه، تا پرچمدار پرچم دست چپ خود را به موازات بدن ۲ مرتبه بالا ببرد.

۵- در پایان هر جمله پرچمدار ۳ مرتبه پرچم دست چپ خود را بالا می‌برد.

۶- در صورتی که در ارسال اشتباهی رخ دهد، پرچمدار دو پرچم خود را بالای سر به حالت ضربدر قرار می‌دهد. (یعنی من اشتباه کردم و می‌خواهم دوباره مخابره نمایم). گیرنده هم اگر متوجه شد بایستی پرچم دست چپ خود را بالا ببرد.

کد یا بال	دسته کلمات				کد حرف در کلمه یا نیم بال
	۱	۲	۳	۴	
۱	ا	ب	ج	د	ابجد
۲	ه	و	ز		هوز
۳	ح	ط	ی		حطی
۴	ک	ل	م	ن	کلمن
۵	س	ع	ف	ص	سغفص
۶	ق	ر	ش	ت	قرشت
۷	ث	خ	ذ		ثخذ
۸	ض	ظ	غ		ضظغ
۹	ک	چ	پ	ژ	کچپژ

نحوه اجرای تیم گیرنده:

- ۱- پرچمدار و سرپرست، حرکات پرچم‌های فرستنده را زیر نظر دارند.
- ۲- پرچمدار تعداد بال و نیم بال هر حرف را با صدای بلند به منشی اعلام می‌کند.
- ۳- در صورتی که منشی فهمید به پرچمدار می‌گوید فهمیدم و پرچمدار پرچم دست چپ خود را به عنوان تأیید بالای سر می‌برد.
- ۴- منشی از سمت راست کاغذ تعداد بال و نیم بال را به عدد می‌نویسد و پس از هر عدد دو رقمی یک علامت اعشار و پس از هر کلمه دو علامت اعشار می‌زند.
- ۵- رمز خوان از روی جدول حروف ابجد عدد را تبدیل به حرف می‌نماید.
- ۶- رمز خوان حروف را تبدیل به کلمه می‌کند و سپس جمله را پیدا می‌نماید.
- ۷- در صورتی که منشی و رمزخوان حرفی را نفهمیدند، پرچمدار می‌بایستی با دو پرچم خود بالای سر ضربدر بزند تا زمانی که پرچمدار فرستنده هم متوجه شود.
- ۸- برای سهولت در فراگیری سعی شده حرکات فرستنده و گیرنده به طریقی باشد که اگر مسئولیت دو تیم عوض شود بتوانند انجام وظیفه نمایند.

مخابره اعداد:

◀ اعلام آمادگی جهت مخابره

◀ پرچم‌ها را از جلوی بدن به موازات هم به بالای سر برده تا گیرنده به عنوان فهمیدن پرچم دست چپ خود را بالای سر ببرد.

◀ به تعداد اعداد دو پرچم را از جلوی بدن به موازات هم به بالای سر ببرید طبق مثال ذیل:

◀ مثال: عدد ۲۴ را این چنین مخابره نمایید.

الف - دو پرچم را بالای سر به حالت موازی نگه دارید تا گیرنده پرچم، دست چپ خود را به عنوان فهمیدن بالا ببرد.

ب - پرچم‌ها را از جلوی بدن به موازات هم دو مرتبه بالای سر ببرید.

ج - پرچم دست چپ را همانند پایان یک حرف بالای سر ببرید (منشی گیرنده عدد ۲ را از سمت چپ کاغذ می‌نویسد).

د - پرچم‌ها را از جلوی بدن بموازات هم ۴ مرتبه بالای سر ببرید (منشی گیرنده عدد ۴ را جلوی عدد ۲ می‌نویسد).

ه - پرچم دست چپ را دو مرتبه به عنوان پایان مخابره بالای سر ببرید.

◀ تبصره: توجه داشته باشید فهمیدن یا متوجه نشدن بین مخابره حروف و اعداد تفاوتی ندارد.

* برای عدد صفر پرچم ده مرتبه بالا برده می‌شود.

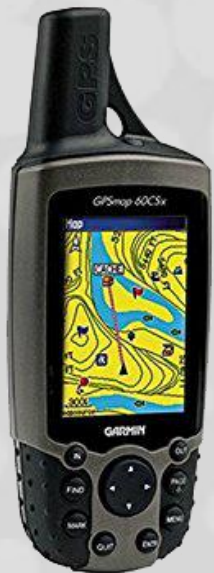
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان دانش‌آموزی

جهت یابی:

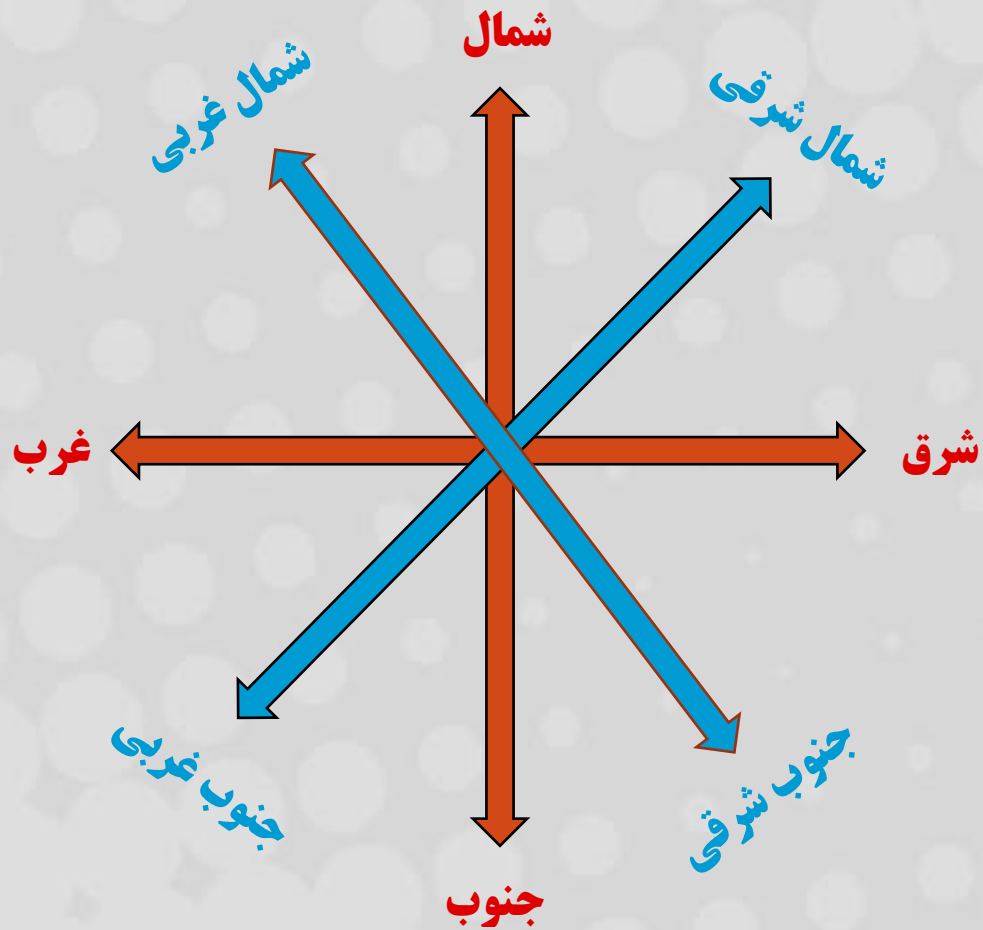
◀ جهت یابی یافتن جهت های جغرافیایی است. جهت یابی در بسیاری از موارد کاربرد دارد. برای نمونه وقتی در کوهستان، جنگل، دشت یا بیابان گم شده باشید، با دانستن جهت های جغرافیایی، می توانید به مکان مورد نظرتان برسید. یکی از استفاده های مسلمانان از جهت یابی، یافتن قبله برای نماز خواندن و ذبح حیوانات است.

◀ کوه نوردان، نظامیان، جنگل بانان و... هم به دانستن روش های جهت یابی نیازمند هستند.

◀ هر چند امروزه با وسایلی مانند قطب نما یا سامانه موقعیت یاب جهانی (GPS) می توان به راحتی و با دقت بسیار زیاد جهت جغرافیایی را مشخص کرد، در نبود ابزار، دانستن روش های دیگر جهت یابی مفید و کاراست.

چهار جهت اصلی :

در شکل جهت‌های جغرافیایی شمال، مشخص شده اگر رو به شمال بایستیم، سمت راست مشرق (شرق، خاور)، سمت چپ مغرب (غرب، باختر) و پشت سر جنوب است. این چهار جهت را جهت‌های اصلی می‌نامند.

بین هر دو جهت اصلی یک جهت فرعی وجود دارد. مثلاً نیمساز جهت‌های شمال و شرق، جهت شمال شرقی (شمال شرق) را مشخص می‌کند.

با دانستن یکی از جهت‌ها، بقیه جهت‌ها را می‌توان به سادگی مشخص نمود.

مثلاً اگر به سوی شمال ایستاده باشید، دست راست شما شرق، دست چپ شما غرب، و پشت سر شما جنوب است.

جهت یابی به کمک موقعیت خورشید در آسمان:

- خورشید صبح تقریباً از سمت شرق طلوع می کند، و شب تقریباً در سمت غرب غروب می کند.
- این مطلب فقط در اول بهار و پاییز صحیح است؛ یعنی در اولین روز بهار و پاییز خورشید دقیقاً از شرق طلوع و در غرب غروب می کند، ولی در زمان های دیگر، محل طلوع و غروب خورشید نسبت به مشرق و مغرب مقداری انحراف دارد. در تابستان طلوع و غروب خورشید شمالی تر از شرق و غرب است و در زمستان جنوبی تر از شرق و غرب می باشد. در اول تابستان و زمستان، محل طلوع و غروب خورشید حداقل حدود ۲۳،۵ درجه با محل دقیق شرق و غرب فاصله دارد، که این خطا به هیچ وجه قابل چشم پوشی نیست. در واقع از آن جا که موقعیت دقیق خورشید با توجه به فصل و عرض جغرافیایی متغیر است، این روش نسبتاً غیر دقیق است.
- در نیمکره شمالی زمین، در زمان ظهر شرعی خورشید همیشه دقیقاً در جهت جنوب است و سایه اجسام رو به شمال می افتد.
- ظهر شرعی یا ظهر نجومی، دقیقاً هنگامی است که خورشید به بالاترین نقطه خود در آسمان می رسد. در این زمان، سایه شاخص به حداقل خود در روز می رسد، و پس از آن دوباره افزایش می یابد؛ همان زمان اذان ظهر.
- برای دانستن زمان ظهر شرعی می توان به روزنامه ها مراجعه کرد یا منتظر صدای اذان ظهر شد. ظهر شرعی حدوداً نیمه بین طلوع آفتاب و غروب آفتاب است.
- حرکت خورشید از شرق به غرب است؛ و این هم می تواند روشی برای یافتن جهت های جغرافیایی باشد.

جهت یابی با سایه چوب (شاخص):

شاخص، چوب یا میله‌ای صاف و راست است (مثلاً شاخه نسبتاً صافی از یک درخت به طول مثلاً یک متر) که به طور عمودی در زمینی مسطح و هموار و افقی (تراز و میزان) فرو شده است.

محل سایه شاخص را زمانی پیش از ظهر علامت گذاری می‌کنیم. دایره یا کمانی به مرکز محل شاخص و به شعاع محل علامت گذاری شده می‌کشیم. سایه به تدریج که به سمت شرق می‌رود کوتاه‌تر می‌شود، در ظهر به کوتاه‌ترین اندازه‌اش می‌رسد، و بعد از ظهر به تدریج بلندتر می‌گردد. هر گاه بعد از ظهر سایه شاخص از روی کمان گذشت (یعنی سایه شاخص هم‌اندازه پیش از ظهرش شد) آن‌جا را به عنوان نقطه دوم علامت گذاری می‌کنیم. مانند روش پیشین، این نقطه سمت شرق و نقطه پیشین سمت غرب را نشان می‌دهد.

در واقع هر دو نقطه سایه هم‌فاصله از شاخص، امتداد شرق-غرب را مشخص می‌کنند.

با این که روش پیشین نسبتاً دقیق است، این روش دقیق‌تر است؛ البته وقت بیشتری برای آن لازم است.

برای کشیدن کمان مثلاً طنابی (مانند بند کفش، نخ دندان) را انتخاب کنید. یک طرف طناب را به شاخص ببندید، و طرف دیگرش را به یک جسم تیز؛ به شکلی که وقتی طناب را می‌کشید دقیقاً به محل علامت گذاری شده برسد. نیم‌دایره‌ای روی زمین با جسم تیز رسم کنید.

وقتی سایه شاخص به حداقل اندازه خود می‌رسد (در ظهر شرعی)، این سایه سمت جنوب را نشان می‌دهد (بالای ۲۳،۵ درجه).

معاونت فعالیت های سازمان دانش آموزی
گروه آموزش